

"המעט שאנו, החיים, יכולים לגמול לחברינו המתים -
הוא הזיכרון ההולך אחריהם ואיתנו"
יצחק רבין

פטר האז

ט' בניסן תר"ף - כ"ח בסיוון תש"ב
28.03.1920 - 13.06.1942

נחקר בידי: לאה קופפרמן

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

על אודות

ארגון המתנדבים 'לתת פנים לנופלים' עוסק בהנצחה של חללי מערכות ישראל ונפגעי פעולות איבה, שנפלו טרם קום המדינה ובמלחמת השחרור.

מתנדבי הארגון עוסקים בקידום תוכניות ופעולות הנצחה שונות. את עיקר תשומת הלב מפנים המתנדבים להשלמת פרטי חייהם של חיילים עלומים, שעל מצבותיהם חסר מידע ושבאתר יזכור של משרד הביטחון חסרות תמונותיהם ואין מידע על קורותיהם.

רובם של אותם חיילים עלומים הם ילידי אירופה, נצר אחרון למשפחתם, שרידי וניצולי שואה, או חיילים בודדים מארצות ערב. לחלקם אין קבר או מצבה שאפשר לפקוד וסיפור חייהם הוא היחיד שמנציח זכרם. לצורך השלמת סיפור חייהם החסר, נוברים החוקרים בארכיונים, בארץ ובחו"ל, מנסים לאתר בני משפחה וחברים ולדלות כל קצה חוט ומידע שיכול להוביל להשלמת סיפור חייהם החסר ובעיקר תמונת פניהם. המסמך הזה הוא סך המסמכים שנמצאו על אודות החייל ואפשרו למעשה את השלמת סיפור חייו ומותו.

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

מקור: אתר מזכור את כולם, משרד הביטחון

חסרים : חסרה תמונה, שנת עליה שגויה, היחידות בהן שרת ונפל.

רב טוראי האז, פטר

בן רוזי וגרטרודה. נולד בט' בניסן תר"ף (28.3.1920) בעיר ברנו שבצ'כוסלובקיה. בשנת 1938, לאחר סיום לימודיו בגימנסיה, עלה לארץ-ישראל ונתקבל כתלמיד בטכניון העברי בחיפה.

בפרוץ מלחמת העולם השנייה היה מראשוני המתנדבים לצבא הבריטי מקרב הישוב העברי. בתחילת 1942 הוקמה באזור המדבר במצרים יחידת חבלה מיוחדת בשם "קבוצת החקירות מיוחדות". פטר צורף ליחידה זו עם עוד אחד-נער צעירים ארצישראלים מעולי גרמניה ושני שבויים גרמניים שהצהירו על התנגדותם למשטרו של היטלר. במאי 1942, לאחר השלמת אימונים מרוכזים על פי שיטות הצבא הגרמני, הוזמנה היחידה להשתתף בפשיטה על שדות התעופה בעורף האויב. על אנשי היחידה הוטל להוביל כוחות פשיטה בכלי-רכב גרמניים לנווטים ולהעבירם דרך המחסומים הגרמניים. פטר היה בכוח שנועד לפשוט על שדה התעופה בדרנה שליד טוברוק. בכ"ח בסיוון תש"ב (13.6.1942) לאחר מסע מייגע ולאחר שהצליח לעבור מספר מחסומים, הגיע כוח הפשיטה לקרבת שדה התעופה. במשאית הראשונה נהג אחד השבויים הגרמניים ולידו ישבו פטר ועוד צעיר מן הארצישראלים. מאחור, מתחת לברזנטים, הסתתרה חוליית פשיטה, וכשהגיעה המשאית למחסום ירד השבוי הגרמני בתאנה כלשהי ומעלם. כעבור דקות אחדות הותקפו הפושטים על ידי כוח משמר גרמני ומשנוכח פטר לדעת כי בכך נכשלה המשימה, גילגל רימון אל תוך ערמת התחמושת שבמשאית, המשאית התפוצצה, הרסה חלק מבניין המפקדה וגרמה לאבידות במחנה האויב. גורל הנעדרים הוברר רק כעבור חודשים רבים: רובם נהרגו או נשבו; פטר נהרג בהתפוצצות.

שמו הונצח בספרים "בדרך לוחמים" ו"פרשיות נעלמות".

בן גרטרודה ורוזי

נפל ביום כ"ח בסיוון תש"ב (13.06.1942)
בן 22 בנופלו

חיל החפרים

לא נודע מקום קבורתו
אבן לזכר הוצבה
בבית העלמין הצבאי הר הרצל

שמות ההורים באתר
יזכור שונים מאלו שעל
אבן הזיכרון

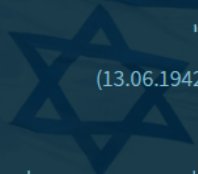
"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנו עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

דף יזכור

מקור: אתר יזכור, משרד הביטחון
חסרה תמונה, שנת עליה שגויה, שם
המשפחה שונה משם משפחת הוריו.

מקור: אתר יזכור

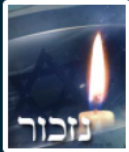

חיל הרגלים הבריטי

נפל ביום כ"ח בסיון תש"ב (13.06.1942)
בן 22 בנופלו
מקום קבורתו לא נודע
אבן לזכרו הוצבה ב בית העלמין הצבאי הר הצל

רב טוראי
פטר האז
בן גרטרודה ורודי

הדלקת נר לזכרו

סיפור חייו

הקדשות וזיכרונות

מקום קבורתו לא נודע

הנצחה באנדרטאות

דפדוף בחיפוי הנפלים

לפי אי-ב לפי תאריך נפילה

הקודם הבא

הדפסה

סיפור חייו

בן רודי וגרטרודה. נולד בט' בניסן תר"ף (28.3.1920) בעיר ברנו שבצ'כוסלובקיה. בשנת 1938, לאחר סיום לימודיו בגימנסיה, עלה לארץ-ישראל ונתקבל כתלמיד בטכניון העברי בחיפה.

בפרוץ מלחמת העולם השנייה היה מראשוני המתנדבים לצבא הבריטי מקרב הישוב העברי. בתחילת 1942 הוקמה באזור המדבר במצרים יחידת חבלה מיוחדת בשם "קבוצת החקירות מיוחדות". פטר צורף ליחידה זו עם עוד אחד-עשר צעירים ארצישראלים מעולי גרמניה ושני שבויים גרמניים שהצהירו על התנדבותם למשטרו של היטלר. במאי 1942, לאחר השלמת אימונים מרוכזים על פי שיטות הצבא הגרמני, הוזמנה היחידה להשתתף בפשיטה על שדות התעופה בעורף האויב. על אנשי היחידה הוטל להוביל כוחות פשיטה בכלי-רכב גרמניים לנווטם ולהעבירם דרך המחסומים הגרמניים. פטר היה בכוח שנועד לפשוט על שדה התעופה בדרנה שליד טוברוק. בכ"ח בסיון תש"ב (13.6.1942) לאחר מסע מייגע ולאחר שהצליח לעבור מספר מחסומים, הגיע כוח הפשיטה לקרבת שדה התעופה. במשאת הראשונה נהג אחד השבויים הגרמניים ולידו ישבו פטר ועוד צעיר מן הארצישראלים. מאחור, מתחת לברזנטים, הסתתרה חוליית פשיטה, וכשהגיעה המשאת למחסום ירד השבוי הגרמני בתואנה כלשהי ונעלם. כעבור דקות אחדות הותקפו הפושטים על ידי כוח משמר גרמני ומשנוכח פטר לדעת כי בכך נכשלה המשימה, גילגל רימון אל תוך ערמת התחמושת שבמשאת, המשאת התפוצצה, הרסה חלק מבניין המפקדה וגרמה לאבידות במחנה האויב. גורל הנעדרים הוברר רק כעבור חודשים רבים: רובם נהרגו או נשבו; פטר נהרג בהתפוצצות.

שמו הונצח בספרים "בדרך לוחמים" ו"פרשיות נעלמות".

עוד על שירותו בצבא הבריטי:

פטר האז (Haas Peter), מספר אישי בריטי PAL/15500, התגייס לצבא הבריטי בשנת 1940. הוצב בחיל הרגלים הבריטי (INF. - Infantry Corps) ביחידה Buffs. דרגתו בצבא הבריטי רב טוראי (Cpl. - Corporal). בהמשך הועבר ליחידה S.O.E. מקום קבורתו לא נודע.

הונצח ב- ALAMEIN MEMORIAL, מצרים, בציון 87 Column.

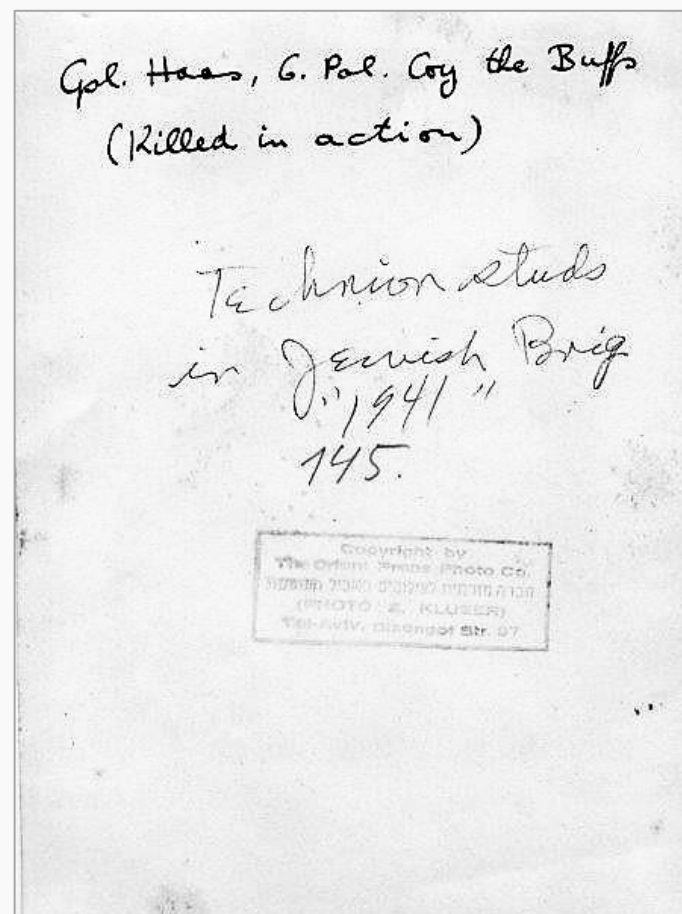

@Neshama

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

פטר האז היה קורפורל בפלוגת הרגלים השישית של ה"באפס".
בשנת 1942 התנדב ליחידת הקומדו היהודית - "קבוצת חקירות מיוחדות".
מקור: ארכיון היסטורי של הטכניון, חיפה
באדיבות: גידי סיון – ארכיון גן-שמאל
צלם: זולטן קלוגר

גב התמונה

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנו עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

פטר האס נשא את שמם של בלנקה ווילם האס, בביתם בברנו גדל והתבגר

רב טוראי
פטר האז
בן גרטרודה ורודי

נפל ביום כ"ח בסיון תש"ב (13.06.1942)
בן 22 בנפלו

חיל החפרים

לא נודע מקום קבורתו
אבן לזכר הוצבה
בבית העלמין הצבאי הר הרצל

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

Army Form. B 104-82 (Pal.)

Ref.: Rec/ RPME/70/5/28/71
(If replying, please quote
above No.)

Pay and Record Office,
Palestinians,
Middle East.

1A: 9 : 1942

SIR ~~or Madam~~

I have to inform you that a report has been received to the
effect that (No.) Pal/15500
(Rank) Cpl. (Name) HAAS, Petr.
(Regiment) Pal. Coy., The Buffs.
is missing since 13-6-1942.

Any further information received will be communicated to you
immediately.

*Dr. Leta UNGAR,
No 6, Haas St.
TEL AVIV.*

I am,
Sir ~~or Madam~~,
Your obedient Servant,

Michael
Lieut.
for Officer i/c. Records.
(Palestinians) *g*

244/PP&TJ/K 1000 7/41

הודעה שנשלחה לדר' ברטה אונגר
רח' הס 6 תל אביב
על היעדרותו של פטר האס
מיום 13.6.1942
מקור: S25/8965 הארכיון הציוני

The Buffs (Royal East Kent Regiment),
formerly the 3rd Regiment of Foot

סמלה של היחידה

<https://www.wikiwand.com/en/Buffs>
(Royal East Kent Regiment)

"כִּי מֵדִי דְּבָרִי בּוֹ זְכוֹר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

פטר האס

פרטים אישיים

קורפורל פטר האס

מ.א.: Pal 15500

בן רודי קליינר וגרטרודה אונגר

נולד ב: ברנו, צ'כוסלובקיה

ב: 28/03/1920

שרות בצבא: בריטניה

חיל קומנדו

יחידה: SIG קבוצת החקירות המיוחדות

נפל בקרב ב לוב

ב: 13/06/1942

פעילות במלחמת העולם השנייה

• 12.6.1942 פשיטה על שדה התעופה "דרנה", קורפורל, לוחם

קורות חיים

בן בלנקה ווילם. נולד בט' בניסן תר"פ (28.3.1920) בעיר ברנו שבצ'כוסלובקיה. בשנת 1938, לאחר סיום לימודיו בגימנסיה, עלה לארץ ישראל ונתקבל כתלמיד בטכניון העברי בחיפה.

בפרוץ מלחמת העולם השנייה היה בראשוני המתנדבים לצבא הבריטי מקרב הישוב העברי. הוא שרת בפלוגה 6 של ה"באפס". בתחילת 1942 הוקמה במצרים יחידת קומנדו מיוחדת בשם SIG "קבוצת החקירות המיוחדות". פטר צורף ליחידה זו עם עוד אחד עשר צעירים ארצישראלים מעולי גרמניה ושני שבויים גרמנים שהצהירו על התנגדותם למשטרו של היטלר.

במאי 1942, לאחר השלמת אימונים מרוכזים על פי שיטות הצבא הגרמני הוזמנה היחידה להשתתף בפשיטה על שדות תעופה בעורף האויב. על אנשי היחידה הוטל להוביל כוחות פשיטה בכלי-רכב גרמניים לנווטם ולהעבירם דרך המחסומים הגרמניים. פטר היה בכוח שנועד לפשוט על שדה התעופה בדרנה שליד טוברוק.

בכ"ז בסיוון תש"ב (12.6.1942) לאחר מסע מייגע ולאחר שהצליח לעבור מספר מחסומים הגיע כוח הפשיטה לקירבת שדה התעופה. במשאת הראשונה נהג אחד השבויים הגרמניים ולידו ישבו פטר ואליהו גוטליב מנהלל. מאחור, מתחת לברזנטים, הסתתרה חולית פשיטה, וכשהגיעה המשאת למחסום ירד השבוי הגרמני בתואנה כלשהי ונעלם. כעבור דקות אחדות הותקפו הפושטים על ידי כוח משמר גרמני ומשנוכח שבמשאת, המשאת התפוצצה, הרסה חלק מבניין המפקדה וגרמה לאבידות במחנה האויב. גורל הנעדרים הוברר רק כעבור חודשים רבים: רובם נהרגו או נשבו, פטר נהרג בהתפוצצות.

שמו הונצח בספרים: "בדרך לוחמים" ו"פרשיות נעלמות".

קורות חיים

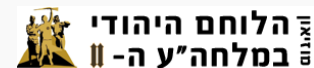
נולד בט' בניסן תר"פ (28.3.1920) לגרטרודה ורודי, כעיר ברנו שבצ'כוסלובקיה. בשנת 19938, לאחר סיום לימודיו בגימנסיה, עלה לארץ ישראל ונתקבל כתלמיד בטכניון העברי בחיפה.

במלחמת העולם השנייה היה בין מתנדבי הישוב לצבא הבריטי, ובנובמבר 1940 התגייס (מספר אישי Pal/15500), והוצב לפלוגת הרגלים 6 (ה"באפס").

בתחילת 1942 הוקמה במצרים יחידת קומנדו מיוחדת בשם SIG ("קבוצת החקירות המיוחדות"), אשר יחודה היה שליטה בשפה הגרמנית ואורח החיים של אנשי צבא גרמנים. הוא צורף ליחידה זו עם עוד לוחמים ארצישראלים דוברי גרמנית.

במאי 1942, לאחר השלמת אימונים מרוכזים על פי שיטות הצבא הגרמני, הוזמנה היחידה להשתתף בפשיטה של כוחות הקומנדו הבריטי (SAS), על שדות תעופה גרמניים בעורף האויב. על אנשי היחידה (SIG), הוטל להוביל את כוחות הפשיטה, בכלי-רכב גרמניים, לנווטם, ולהעבירם דרך המחסומים הגרמניים. הוא היה בכוח שנועד לפשוט על שדה התעופה בדרנה שליד טוברוק.

בכ"ז בסיוון תש"ב (12.6.1942) לאחר מסע מייגע ולאחר שהצליח לעבור מספר מחסומים, הגיע כוח הפשיטה לקירבת שדה התעופה. במשאת הראשונה נהג שבוי גרמני (שהצהיר כי הוא מתנגד להיטלר וצורף ליחידה) ולידו ישבו פטר ואליהו גוטליב מנהלל. מאחור, מתחת לברזנטים, הסתתרה חולית הפשיטה של ה SAS. כשהגיעה המשאת לשער הכניסה לבסיס, ירד הגרמני מן הרכב 'כדי להסדיר את הניירות'. מיד לאחר מכן תקף המשמר הגרמני את הכוח על המשאת. כאשר הבינו הלוחמים כי נבגדו, השיבו באש. פטר הטיל רימון לתוך המשאת, עליה היה חצי טון חומר נפץ. המשאת התפוצצה, הרסה חלק מבניין המפקדה וגרמה לאבידות במחנה האויב. גורל הנעדרים הוברר רק כעבור חודשים רבים: רובם נהרגו או נשבו, הוא עצמו, נהרג בהתפוצצות.

נוסח ב', שינוי שמות ההורים בקורות החיים

פטר האס

פרטים אישיים

קורפורל פטר האס

מ.א.: Pal 15500

בן רודי קליינר וגרטרודה אונגר

נולד ב: ברנו, צ'כוסלובקיה

ב: 28/03/1920

שרות בצבא: בריטניה

חיל קומנדו, חיל רגלים

יחידה: פלוגת רגלים 6, SIG קבוצת החקירות המיוחדות

תפקיד: לוחם

נפל בקרב ב דרנה, לוב

ב: 12/06/1942

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנו עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

בן בלנקה ווילם

נולד בצ'כוסלובקיה

בט' בניסן תר"פ, 28/3/1920

שרת בצבא הבריטי

נפל בלוב בצבא הבריטי

בכ"ח בסיון תש"ב, 13/6/1942

מקום נפילה: לוב

הונצח בירושלים - הר הרצל, חלקת נעדרים

פטר האז

בן בלנקה ווילם האז

מקור: ארכיון ההגנה

קורות חיים

בן בלנקה ווילם, נולד בט' בניסן תר"פ (28.3.1920) בעיר ברנו שבצ'כוסלובקיה. בשנת 19938, לאחר סיום לימודיו בגימנסיה, עלה לארץ ישראל ונתקבל כתלמיד בטכניון העברי בחיפה.

בפרוץ מלחמת העולם השנייה היה בראשוני המתנדבים לצבא הבריטי מקרב הישוב העברי. בתחילת 1942 הוקמה באזור 4 המדבר במצרים יחידת חבלה מיוחדת בשם "קבוצת החקירות המיוחדות". פטר צורף ליחידה זו עם עוד אחד עשר צעירים ארצישראלים מעולי גרמניה ושני שבויים גרמנים שהצהירו על התנגדותם למשטרו של היטלר.

במאי 1942, לאחר השלמת אימונים מרוכזים על פי שיטות הצבא הגרמני הוזמנה היחידה להשתתף בפשיטה על שדות תעופה בעורף האויב. על אנשי היחידה הוטל להוביל כוחות פשיטה בכלי-רכב גרמניים לנווטם ולהעבירם דרך המחסומים הגרמניים. פטר היה בכוח שנועד לפשוט על שדה התעופה בדרנה שליד טוברוק.

בכ"ח בסיון תש"ב (13.6.1942) לאחר מסע מייגע ולאחר שהצליח לעבור מספר מחסומים הגיע כוח הפשיטה לקירבת שדה התעופה. במשאת הראשונה נהג אחד השבויים הגרמניים ולידו ישבו פטר ועוד צעיר מן הארצישראלים. מאחור, מתחת לברזנטים, הסתתרה חולית פשיטה, וכשהגיעה המשאית למחסום ירד השבוי הגרמני בתואנה כלשהי ונעלם. כעבור דקות אחדות הותקפו הפושטים על ידי כוח משמר גרמני ומשנוכח שבמשאית, המשאית התפוצצה, הרסה חלק מבניין המפקדה וגרמה לאבידות במחנה האויב.

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

עמוד זיכרון, פרטים אישיים וציון מקום ההנצחה
בבית העלמין אל עלמיין
מקור: www.cwgc.org אתר הצבא הבריטי

In Memory Of
Corporal
PETR HAAS

Service Number: PAL/15500

6 Coy., Palestine Regiment who died on 13 June 1942

Remembered with Honour
ALAMEIN MEMORIAL
Column 87.

|||||
COMMONWEALTH
WAR GRAVES
|||||

COMMEMORATED IN PERPETUITY BY THE COMMONWEALTH
WAR GRAVES COMMISSION

Name and Rank

CORPORAL
PETR HAAS

Service Number: PAL/15500

Regiment & Unit/Ship

Palestine Regiment
6 Coy.

Date of Death

Died 13 June 1942

Buried or commemorated at

ALAMEIN MEMORIAL
Column 87.
Egypt

Country of Service

United Kingdom

"כִּי מֵדִי דְּבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֵנוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

GURCHARAN SINGH, Sep., MT/894831. 3rd Ind. Motor Bde. Transport Coy., R.I.A.S.C. 1st July, 1941. Age 19. Son of Kishan Singh and Rali; husband of Jaswant Kaur, of Bhagowal, Ambala, India. Column 208.

GURDAS SINGH, L.Nk., 21126. K.G.V's O. Bengal Sappers and Miners. 2nd September, 1942. Age 17. Son of Arjan Singh and Har Kaur, of Isharwal, Adampur, Jullundur, India. Column 191.

GURDAYAL SINGH, Sep., 180. 4th Bn. 11th Sikh Regt. 1st July, 1942. Age 32. Son of Lechna Singh and Bholi; husband of Tar Kaur, of Dhanaula, Nabha State, India. Column 199.

GURDEV SINGH, Sep., 16364. 3rd Royal Bn. 12th Frontier Force Regt. 7th June, 1942. Age 20. Son of Gopal Singh and Basant Kaur, of Raipur, Dehlon, Ludhiana, India. Column 200.

GURDIP SINGH, Swr., 3613. P.A.V.O. Cavalry (11th F.F.), I.A.C. 8th April, 1940. Son of Fauja Singh, of Padhana, Lahore, Pakistan. Column 174.

GURDON, Lt. the Hon. ROBERT BRAMPTON, 99183. 3rd Bn. Coldstream Guards. 13th July, 1942. Age 38. Son of Bertram Francis Gurdon, K.G., M.C., 2nd Baron Cranworth, and Lady Cranworth, C.B.E., of Grundisburgh, Suffolk; husband of the Hon. Daisy Consuelo (Yoskyl) Gurdon, of Cotswold Park, Gloucestershire. B.A. (Cantab.). Column 51.

GURMUKH SINGH, Sep., 15711. 3rd Bn. 2nd Punjab Regt. 28th June, 1942. Age 20. Son of Lachhman Singh and Roori, of Balurgwal, Gujrat, Pakistan. Column 195.

GURNAM SINGH, Sigm., A/2103. Indian Signal Corps, 3rd Ind. Motor Bde. Sig. Sqn. 5th April, 1941. Age 22. Son of Jamit Singh and Panjab Kaur; husband of Gulab Kaur, of Nathowal, Jagraon, Ludhiana, India. Column 192.

GURNAM SINGH, Sep., 16827. 4th Bn. 11th Sikh Regt. 1st July, 1942. Age 25. Son of Hira Singh and As Kaur, of Rama Mandi, Patiala State, India. Column 199.

GURSARAN SINGH, Hav., 34126. 2 Field Regt., Royal Indian Artillery. 7th June, 1942. Age 32. Son of Hari Singh, of Sainphalpur, Rupar, Ambala, India. Column 179.

GURMUKH SINGH, Swr. 3798. P.A.V.O. Cavalry (11th F.F.), I.A.C. 21st April, 1945. Age 26. Son of Sunder Singh and Bhagwan Kaur, of Chicha, Amritsar, India. Column 215.

GUTHRIE, Pte. JOHN GABRIEL, VX. 31537. A.I.F. 2/24 Bn. Australian Infantry. 22nd July, 1942. Age 32. Son of John and Florence Guthrie, of Coburg, Victoria, Australia. Column 92.

GWAYISE, Pte. J., N/20346. Native Military Corps, S.A. Forces. 10th November, 1942. Son of Mrs. Matshweme Gwayise, of Godini Location, Ngqeleni, Cape Province, South Africa. Column 161.

GWILLIAM, Pte. HORACE, 4856154. 1st Bn. The South Wales Borderers. 18th June, 1942. Age 29. Column 62.

HAAPU, Pte. GEORGE, 25855. 28th (Maori) Bn. N.Z. Infantry. 28th June, 1942. Age 24. Son of Pa Paa and Heni Haapu, of Whangara, Auckland, New Zealand. Column 103.

HAAS, Cpl. PETR, PAL/15500. 6 Coy., The Palestine Regt. 13th June, 1942. Column 87.

HAAS, Cpl. PETR, PAL/15500. 6 Coy., The Palestine Regt. 13th June, 1942. Column 87.

HABIB ULLAH, Spr., 17. 4 Field Coy., K.G.V's O. Bengal Sappers and Miners. 28th February, 1942. Age 32. Son of Rehmat Ullah and Nano; husband of Gulab Zari, of Banda Mohib, Pabbi, Peshawar, Pakistan. Column 192.

HABIB ULLAH KHAN, Swr., 5380. The Central India Horse (21st K.G.V's O. Horse), I.A.C. 28th February, 1942. Age 21. Son of Ab-i-Zar Khan and Nur Bhari; husband of Pathani, of Hadali, Shahpur, Pakistan. Column 177.

HACKER, Gnr. HARRY WILLIAM, 1100266. 73 Medium Regt., Royal Artillery. 5th December, 1941. Age 29. Husband of Q. M. Hacker, of Brixton, London. Column 35.

HACKETT, Gnr. HAROLD, 946918. 68 Medium Regt., Royal Artillery. 26th October/14th November, 1942. Age 24. Column 35.

HACKETT, Dvr. JOHN, T/152828. 1 Support Group Coy., R.A.S.C. 14th November, 1942. Age 28. Son of John and Catherine Hackett, of Stafford. Column 74.

151

GOTTLIEB, Pte. ELIAHU, PAL/30767. R.A.S.C. 13th June, 1942. Column 80.

שם של פטר האס ואליהו גוטליב הונצח
במצבת הזיכרון לחיילים שמקום קבורתם לא נודע באל עלמיין
מקור: אתר הצבא הבריטי www.cwgc.org

מקור: אתר יזכור
אליהו גוטליב השתתף במבצע עם פטר, נתפס והוצא להורג

"כִּי מִדֵּי דְבָרֵי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

THE ALAMEIN MEMORIAL (LAND FORCES)	
THE CYPRUS REGIMENT	LIBYAN ARAB FORCE
SERGEANT	PRIVATE
✓ Zafiris Michael	Awad Mohamed Hamez
LANCE CORPORAL	Eisa Mourta Eisa
✓ Dervish Lounbardo	Ghaddallah Mohamed
DRIVER	✓ Gueider Ali Mabrik
✓ Costas Charalambos	✓ Gumaa Abu Shaib
✓ Leotatis	✓ Hafi Saleh Attia
✓ Michael Achilleos	✓ Halim Djaffar Halim
✓ Stelios Pavlov	✓ Hamed El Matratry Col. 87
PRIVATE	✓ Hamid Abdel Hadi
✓ Chrysanthos Demetrious Col. 87	✓ Hashar Mohamed Tarhoani
✓ Chrysostomos Menikou	✓ Hassan Mohamed Hamed
✓ Djemal Ahmet-Atesh	✓ Hilal Awadallah Ali
✓ Michael Chambi Nicola	✓ Hussein El Farag El Hogia
✓ Michael C. Tandiri	✓ Mahmoud Said Abdel Kheir
✓ Kiltiades Sofocleous	✓ Mansour Abdel Kerim Idris
✓ Mustafa Mehmet	✓ Mohamed Ab Rahim Attia
✓ Niaz Hussein	✓ Mohamed Daoud
✓ Philippos Dicyenous Col. 88	✓ Mohamed El Haj Mohamed
LIBYAN ARAB FORCE	✓ Mohamed Hamed Ali
SECOND LIEUT.	✓ Mohamed Suliman
✓ Mohamed Abdel Razek	✓ Mohamed Yusef Souleiman
✓ Mohamed Aly Sheneid	✓ Moufta Ghenewa Ali
SERGEANT	✓ Moussa Eisa Massoud
✓ Massoud Suliman Rageb	✓ Osman Mohamed Ahmet
CORPORAL	✓ Ramadan Omar Salem
✓ Gumaa Ghalib Saleh	✓ Saad Abdel Razek Tayeb
LANCE CORPORAL	✓ Said Ahmet Adam
✓ Abdel Hamid Sadek El Mangou	✓ Salah Ramadan
✓ Kalani Mohamed Keralla	✓ Saleh Abdel Salam
✓ Mourtah Ghaballah Saad	✓ Saleh Fadlallah
PRIVATE	✓ Saleh Ghadallah Ismail
✓ Abdallah Ahmed Shafi	✓ Saleh Shanatta Omar
✓ Abdel Atti Zael Moussa	✓ Salem Agoub Hawash
✓ Abdel Hafia Massoud	✓ Salem Mohamed Abu Guffa
✓ Farag	✓ Salem Mohamed Diab
✓ Abdel Hamid Abdallah	✓ Salhi Abdallah Mohamed
✓ Hatab	✓ Sherif Mohamed Shedawi
✓ Abdel Hamid Khalifa	✓ Suliman Abdel Hamid
✓ Abdel Malik Omran	✓ Taher Mohamed Cereiri Col. 88
✓ Abdel Ratiman El Fikri	✓ Yader Muttah Othman
✓ Ahmet Hamash Maafen	THE PALESTINE REGIMENT
✓ Ahmet Mersal	CORPORAL
✓ Ali Attia Agila	✓ Petr Haas Col. 87
✓ Ali Mohamed El Misakh	PRIVATE
✓ Attia Abdel Wahab	✓ Hussein Mohamed Ali Trabzi Col. 88

שמו של פטר האס נחקק על מצבת הזיכרון לחיילים שמקום קבורתם
לא נודע, מספר 87 אל עלמיין, El Alamein
מקור: www.cwgc.org אתר הצבא הבריטי

HAAS, PETR

Cemetery: Alamein Memorial

Country: Egypt

Area: El Alamein

Rank: Corporal

Force: Army

Official Number: PAL/15500

Unit: 6 Coy. Palestine Regiment

Nationality: British

Details: 13th June 1942. Column 87.

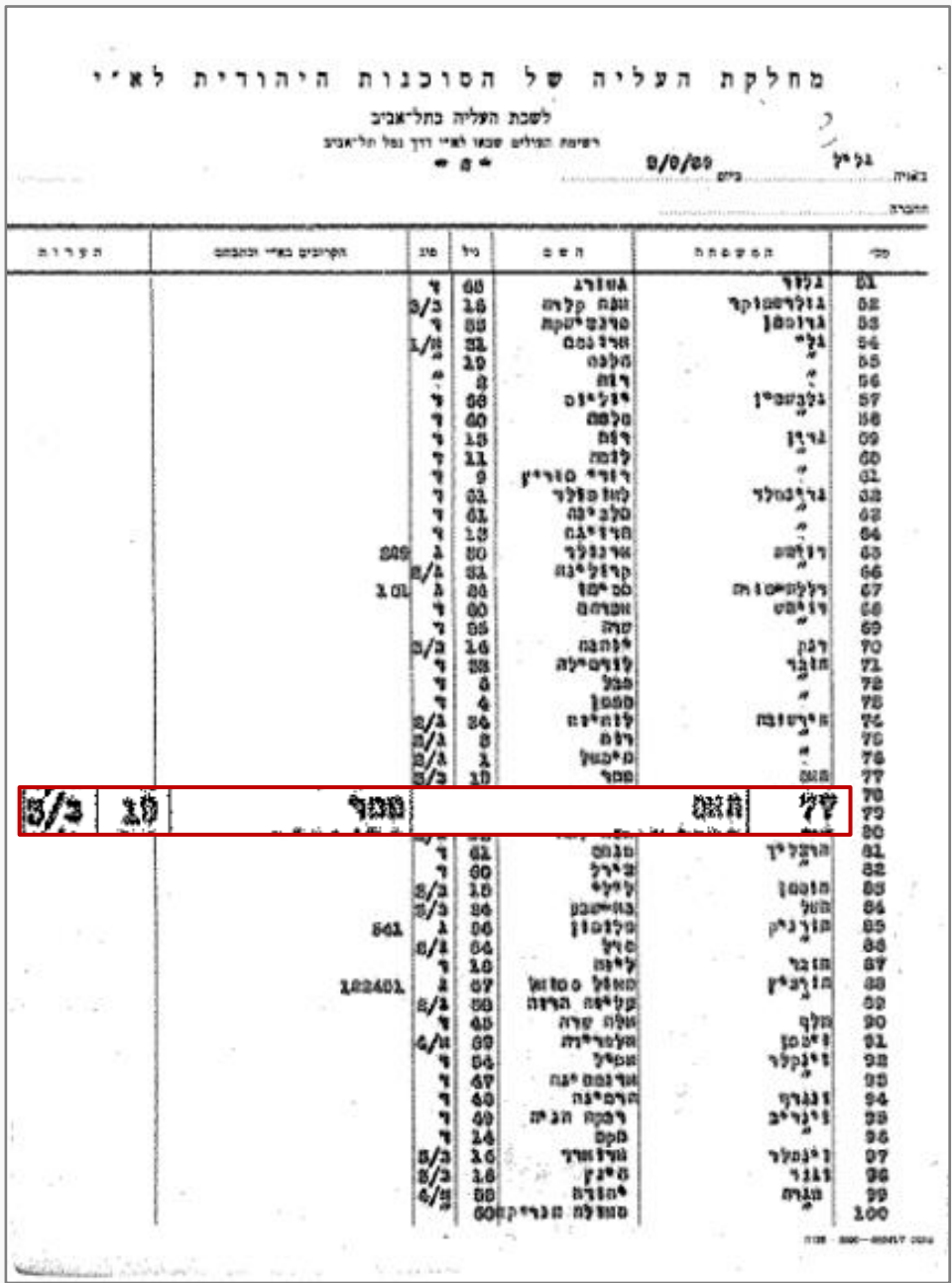
Photograph by David Milborrow

<https://www.twgpp.org/photograph/view/2220836>

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

מקור: ארכיון המדינה

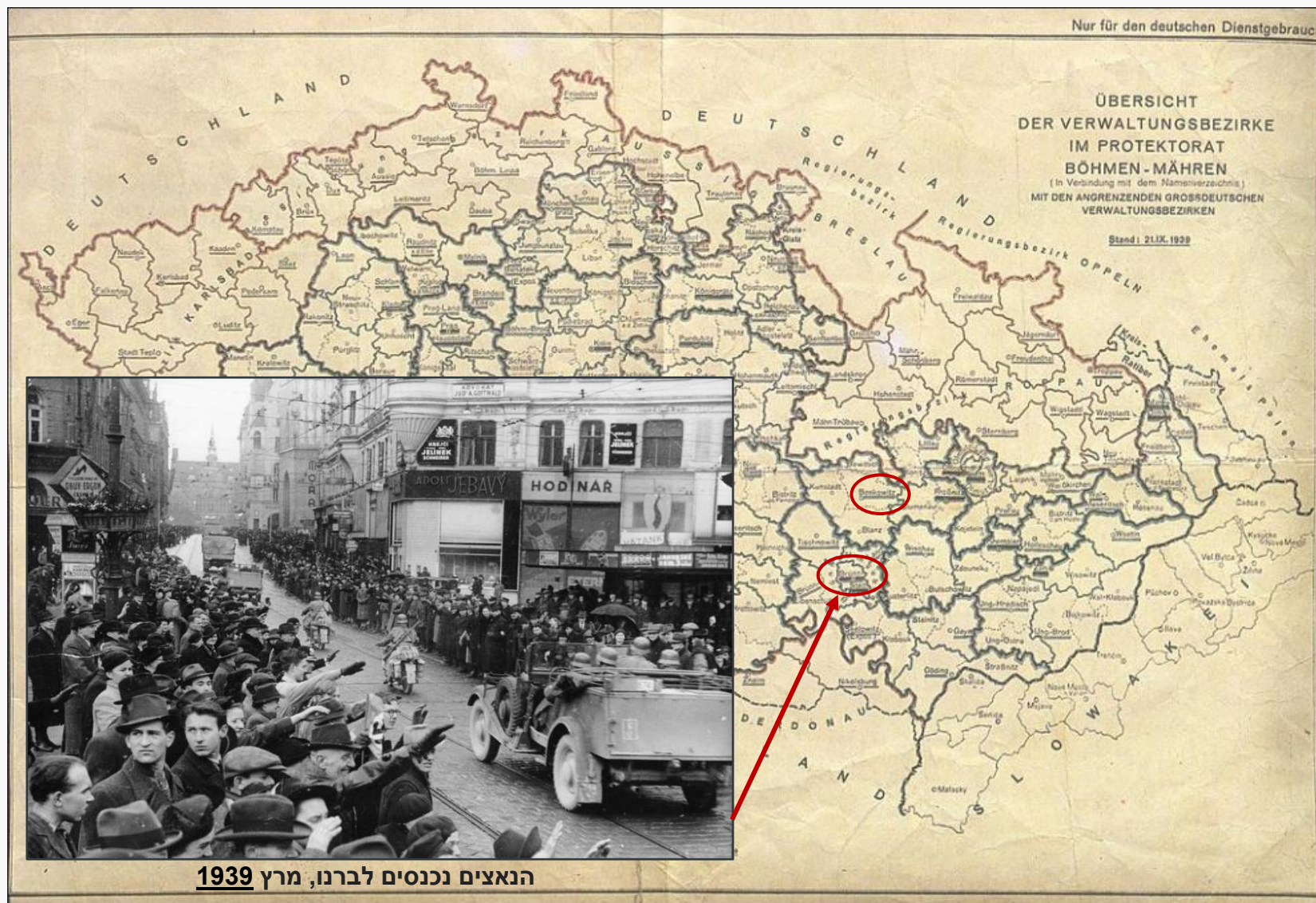

"כִּי מֵדִי דִבְרֵי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

מקור: he.wikipedia.org

משפחת אונגר מבוסקוביץ ומשפחת האס מברנו גורשו למחנה טרזישטט. משפחת אונגר שולחה מטרזישטט לפולין ונספתה שם

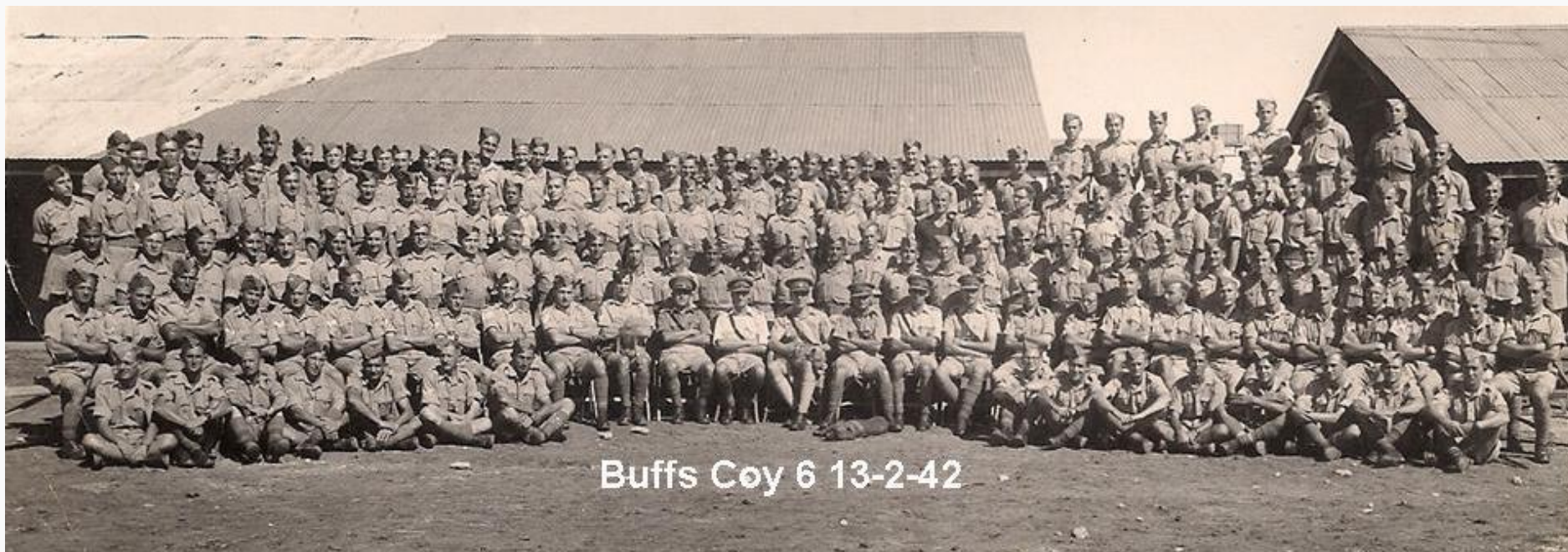

https://kriegsfreiwilligen.files.wordpress.com/2010/11/sdt_2.jpg

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זְכָר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

מקור: מוזאון הלוחם היהודי במלחמת העולם השנייה
<http://www.jwmww2.org>
פלוגת רגלים 6

הפלוגה השישית בצבא הבריטי

בחודש דצמבר 1940 עברה אימון בסיסי בסרפנד ויצאה לבקעת הירדן, שם עברה אימון פלוגתי משלים. היחידה נשלחה לחיפה והתפצלה לקבוצות קטנות שעסקו בשמירה על שדה התעופה, מחסני ציוד חומרי ביצורים ומפקדות. בין לוחמיה היו **חיים לסקוב**, ישראל כרמי ופטר האס.

(הפלוגה עסקה באבטחה ובשמירה על מחסנים בכורדאני ואזור הקריות ליד חיפה ובליוי משלוחי נשק למצרים מפקד הפלוגה היה אפרים בן ארצי)

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנו עוד" (ירמיהו לא, יט)

פה המערבי של מארסובה, הודיע, כי המים שבמצנן רוחהים, ומיד הוסיף כי יגש להדריגהשומר של העדה ויבקש כלי עבודה.

מכאן ואילך התרחש הכל במהירות קטלנית. מיד אחרי היעלמו של בריקנר נשמעה שעת רגליים, המשמר הוזעק ופתח באש. בריקנר בגד.

אחד הצרפתים זרק רימון אל בין הגרמנים, התנפל על המקלע האחורי של המשאית וירה צורר ארוך. זורדן פקד על אנשיו להימלט. האס הבין, כנראה, כי בתור יהודי במדים גרמניים אין לו להיכן להימלט. הוא נטל רימון, שלף את נצרתו והטילו אל בין מטעני המרי הנפץ.

ההתפוצצות האדירה קטלה גרמנים רבים. האס מצא את מותו, עם-פלשתים, גירלו של גוטליב לא גודע. יש הסבורים, כי גם הוא נספה בהתפוצצות. אחרי כן סבורים כי נפל בידי הגרמנים ותוהי מת.

מכל הכוח הגיע אל המפגש המוסכם רק זורדן, והוא סיפר את אשר קרה. ומתוך מעקב אחר העתונים הגרמניים בא המודיעין הבריטי, כעבור זמן, לידו מס' קנה. כי בריקנר, שנמלט בדרך זו משביה, צוין לשבח והוענק לו צלב-הברזל על מעשהו.

"יום אחד", סיפר רב-סמל פלוגתו, שרוליק כרמי, הופיע אצלנו קפטן בריטי תמהוני. בבואו פורסמה בפקודות-השגרה היומיות הודעה, שלפיה ניתנת לחיילי הפלוגה אפשרות להתנדב ליחידה מיוחדת בפקודו של קצין זה, התכונות הנדרשות: כושר נוספי מעולה, אומץ-לב, יצר הר' שתקני ו... ידיעת השפה הגרמנית."

ראשון המוסמכים לראיון היה קורפורל פטר האס, אינטלקטואל-אתליט ממושקף וחסון, יוצא צ'כוסלובקיה ששפת-אמו גרמנית. אחריו באו היתר, באק לא גילת אח קלפיו בבח"אחת, רמזו על פעולות עתידות בעורף הקורפוס-האפריקאי הגרמני, על שיטות-קומנדו ומבצעים בצור תים קטנים בעלי אימון גבוה, הבטיח למרואיינים כי בבוא הזמן ייקראו, אחרי כך עבר את יתר פלוגת-הבאסס' ונעלם טן האופק.

בגידה במאורעובה

פושטים הצרפתיים, בליווי חילית המחלקה הגרמנית, עברו בשלום כמה מחסומים גרמניים, הצליחו להוציא — בשידול חברי פשוט — ספי זקיף גרמני את הסיסמה המרחבת הת' דשה, משהתקרבו למארסובה, בדקו בדיר קה אחרונה את כל-החבלה, נכנסו לעומק ארגזה של המכונית, הורידו את מסך יריעת-הברזנט ונטלו לידיהם את כלי הנשק הדרוכים.

במכונית המובילה נמצא ארבעה- ליד המנהיג ישב הגרמני האמיתי בריקנר. לידו נמצא פטר האס. ארץ-ישראלי אחר של המחלקה, אליהו גוטליב, נמצא בארגז פני מה. יחד עם מפקד הכוח הצרפתי, זורר דן.

ככל שהתקרבה השיירה אל יעדו, החלו העניינים להתנהל בכבדות, בעיקר במ' שאית המובילה. בריקנר הנהג הביע חשש לתקר באחד הצמיתים. אחרי-כך, במרחק מאתיים מטרים בלבד מגבול שדה-התעור

מתוך מאמר על המחלקה הגרמנית בפלמ"ח

מאת: מרדכי ברקאי

מקור: עיתונות יהודית היסטורית

עמ' 22, 29.07.1966, דבר

זה היה לפני עשרים שנה, בקי-רוב, בעיצומה של חנוכה, הבריתא' מאירופה. רשת של כתיבים סמורים היתה פרושה על-פני כל היבשת כמעט — מפולין ומצ'כוסלובקיה, מהונגריה ומרור מניה, דרך אוסטריה אל נמלי-ההפלגה של אניות-המעפילים באיטליה ובדרום צרפת. אנשיה, בריחה' ישבו בשלושה ארבעה מוקדים: בוקרשט, בודפשט, וינה, פראג, כאן, בבירה הצ'כית, נמצא אותה עת, אחד משליחי המוסד לעליה"ב, איש גבעת-השלושה ישראל (שרוליק) כרמי.

יום אחד, תוך כדי ציפיה מורטת-צצי בים להשגת ויזות ודרכונים מזויפים ר' לקבלת הוראות מן המרכז בפאריס, הוצף כרמי זכרונות עבר-לא-רחוק, ניתק עצמו מענייני-הבריתא' ונסע לעיר ברנו, שאל עז משפחה מסויימת, האם נותרה בחיים אחר השואה. כן, המשפחה שרדה, והת' גיורת ברחוב ותיקה, מספר כן-יוכך, בכור אי למקום, מצא בית שמכל פינותיו נשקף אבל ללא-גיהומים. ובערב היום, ישב האיש מארץ-ישראל מול זוג הורים זקנים שכולים, וסיפר להם על מות-הגבורה של בנם יחידם, קורפורל פטר האס, במדבר המערבי.

הישיבה בתארכה, הסיפור נתמסר והלך וזהו לסיפורה המלא של חבורת חיילים יהודים מארץ-ישראל, אנשי, קבוצת-הח' קצוות המיוחדות' (ספשל אינטרוגיישן גרופ') הכינוי המפורסל-במכוון שניתן ל' מחלקה הגרמנית, וככל שהתגלגל הסיפור, הלך וחקיף גם את קורותיה של יחידה אחרת, היא המחלקה הגרמנית של הפלמ"ח, אשר קמה גם היא באותם ימים הריגורלי של קיץ 1942. והיה זה אך מקרה, שאיש-הבריתא' אשר סיפר את הסיפור המוזר באיתור של שנים בעיר רהוקה, היה חילית-הקשר בין שתי המח' לקות הללו.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנו עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

ישראל כרמי השתתף בפעולות "הבריחה" באירופה, מתאר את פגישתו עם **בלנקה ווילם** בברנו בעת שהגיע לספר להם על מות הגבורה של בנם.

מקור: "בדרך לוחמים" מאת : ישראל כרמי
הוצאת "מערכות" 1976, עמ' 97-98

למגע קרב עם הגרמנים, כדי לנקום נקמת העם מן הנאצים. הוא היה אדם חביב וחבר טוב, נכון בכל שעה להושיט עזרה לכל. עם תום המלחמה, בראשית 1947, כשפעלתי באירופה בעניני "הבריחה", ביקרתי את משפחתו בצ'כיה ומצאתי את הוריו השרויים עדיין באבל על פיטר, בנם יחידם. סיפרתי להם על בנם, שמאז היותו בצבא שירתנו יחד; הוא היה תחת פיקודי מאז היותו קורפורל ב"באפס" ועד לפעולה האחרונה בה נפל. מסרתי להם את אשר ידעתי על הפעולה האחרונה של בנם. כפי שנמסר, יצאו לחבל במתקנים של שדה תעופה גרמני במדבר. הם הובילו צנחנים צרפתיים במכוניותם הסגורה. כאשר קרבו למקום, התקדם כלירכב אחד, שהיה עמוס כחצי טון חנ"מ, ובו היו ברוקנר, הגרמני ה"ארי", פיטר האס וגוטליב. הם נעצרו ע"י זקיף ליד שער השדה. הגרמני ברוקנר ירד ונכנס פנימה לשם סידור רשיון-המעבר, כביכול. אך לפתע החלו אנשי-המשמר רצים לעבר המכונית כשנשקם דרוך בידם. פיטר, שנוכח מיד בבגידתו של ברוקנר, פתח באש על המשמר הגרמני המתקרב. הוא אף שלף את הנצרה מרימון-יד והכניס את הרימון לתוך המכונית, שהיתה עמוסה חומרי-נפץ לצורך החבלות שעמדו לבצע.

פיצוץ המכונית העמוסה חצי טון חנ"מ גרם נזק די חמור לבנין המפקדה, וכן אבידות רבות מאוד לאנשי האויב. בהתפוצצות נהרגו פיטר וגוטליב, שפעלו ברוח המסורת "תמות נפשי עם פלשתים" ולא רצו ליפול חיים בידי האויב. רק קצין צרפתי אחד שהיה עמם הצליח להמלט – וחזר חי כעבור זמן לקינו וסיפר את פרטי המעשה.

החוזרים היו במצב-רוח שפוף ומדוכדך. פקדה אותם, שואה – בבוואם לאחד משדות-התעופה של האויב, שבו צריכים היו לפעול, נתגלתה הבגידה-מבפנים. כתוצאה מכך נהרג, בין השאר, גם חברי פיטר האס, מהפלוגה השישית של ה"באפס", שהתנדב ליחידה ה"גרמנית" המיוחדת זמן-מה לפני. פיטר האס עלה ארצה מצ'כיה החל ללמוד בטכניון בחיפה. הוא היה מן המתנדבים הראשונים ל"באפס", בחור ישר ותמים-דרך, שחיפש כל דרך שהיא להגיע

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנו עוד" (ירמיהו לא, יט)

מקור: הצופה 28.08.1946
הקמת היחידה הגרמנית בפלמ"ח, היחידה
נשאה את שמו של פטר האס

כוח לוחם סודי זה הורחב במרוץ הימים על ידי יחידות אל-חוט מיוחדות, תחנות אל-חוט חשאיות הוקמו בשבילן במקומות שונים בארץ וגם בסוריה, על מנת להבטיח את אמצעי קשריו עם מפקדת הברית. אחר-כך סופחה לפלמ"ח גם יחידת קומאנדו מיוחדת. שהורכבה מאנשים דוברי גרמנית, ואשר תפקידה היה להסתנן במדי הצבא הגרמני מאחורי רי קווי האויב. יחידה זו, נשאה את שם פטר האס, מאנשי הקומאנדו היהודית הי נועזת שפעלה לפני כן במדבר לוב. פטר האס נפל בשעת התקפה על שדה תעופה נאצי, בקירינייקה. כן סופחה לפלמ"ח "יחידת הבאלקאן", אשר ממנה נבחרו ונשלחו הצנחנים היהודים לפעולה ביבשת אירופה.

המאמר פורסם גם בעיתונים:
הארץ והעולם, 28.08.1946
מקור: עיתונות יהודית היסטורית

השומר במחסום ביקש את הסיסמה – שהוחלפה מיד חודש – ולבם של החיילים פעם בחזקה, משום שהמודיעין הבריטי לא סיפק להם את הסיסמה המעודכנת. אולם ברוקנר הגרמני התעשת במהירות, וגער בשומר בצעקות על שהוא מעכב את השיירה ששבה מדרך ארוכה. החייל האיטלקי המפוחד פתח את המחסום ואפשר לשיירה להמשיך בדרכה. במחנה המעבר הגרמני קיבלו החיילים תדריך מחייל גרמני, שהזהיר אותם מפני הפצצות הצבא הבריטי וחמור לא פחות: הסתננות מפגעים מן האויב. החיילים ירדו מרכביהם וסעדו בחברת החיילים הגרמנים, ואילו הצנחנים הצרפתים נותרו במחבואם במשאית.

לאחר ארוחת הערב התפצלה השיירה לשניים: קבוצת חיילים אחת נסעה לשדה התעופה בדרנה, והקבוצה האחרת נסעה לשדה התעופה במארטובה. שיינק, שנהג במשאית הגרמנית, הוביל את קבוצתו למארטובה, שם הטמינו החיילים הצרפתים פצצות כמתוכנן. בטרם סיימו את מלאכתם, נשמע לפתע פיצוץ אדיר מכיוון דרנה. האופק הואר ועשן סמך היתמר בשמי המדבר. החיילים הבינו שאירעה תקלה, שכן המטענים היו אמורים להתפוצץ רק לאחר בריחתם לשטח הבריטי, והחלו לנוע בריזות לעבר מקום המפגש המיועד עם הקבוצה השנייה.

בעת ההמתנה במקום האיסוף, הגיע לעברם חייל פצוע ומדיו מוכתמים בדם. היה זה לוטננט ג'ורדן, חברם ליחידה, שהתלווה לחוליה השנייה ונפצע בפיצוץ שהקדים את זמנו. ג'ורדן הספיק ללחוש "ברחו מהר", והתעלף. החיילים המחופשים פשטו בחפזה את מדי הצבא הגרמני ונסוגו אל המדבר האפל. על אף המצוד הגרמני שנערך עליהם, הצליחו הבורחים לחבור לאחר כשבוע לפטרול הסיוור האוסטרלי שהמתין להם.

כאשר ג'ורדן שב להכרתו, התברר מקור הפיצוץ: עם הגיעה של הקבוצה השנייה לשדה התעופה בדרנה, עצר ברוקנר הגרמני את המשאית שנהג בה בטענה כי יש תקלה במנוע. הוא נכנס לחדר המשמר "לבקש מפתח לארגז הכלים", אך בגד באנשי היחידה והסגיר אותם לידי הגרמנים – שכיתרו מיד את כלי הרכב. החיילים המוקפים הפעילו את הפצצות שבמשאית וקפצו החוצה, תוך שהם יורים על החיילים הגרמנים. פטר האס, חייל עברי ששירת ביחידה, חיפה על רעיו באומץ ויידה רימונים לעבר הגרמנים. על גבורתו שילם בחייו.

מקור: יד בן צבי, תמר פוקס
מתוך סיפורו של אריה שי - אדולף שיינק
http://www.ybz.org.il/_Uploads/dbsAttachedFiles/etmol203shubert.pdf

לאחר בריחתו מהשבי החליט בק להקים יחידת חבלה סודית, שלוחמיה יהיו ילידי גרמניה בעלי אוריינטציה אנטי-נאצית, על מנת שיפעלו מאחורי הקווים כשהם מתחזים לחיילי "הקורפוס האפריקני" וישבשו את פעילות הצבא הגרמני. שיינק נרתם לאתגר והצטרף ליחידה שהוקמה בחשאי באותו הלילה ונקראה "היחידה הגרמנית". ביחידה החדשה שירתו כמה עשרות חיילים, רובם יהודים ארץ-ישראלים ומתנדבים מהצבא הצ'כי החופשי. בן לילה הפך אריה שיינק לרב"ט אדולף שוברט, והוא וחבריו הפכו חיילים גרמנים לכל דבר: הם לבשו את מדי "הקורפוס האפריקני", האימונים התנהלו בגרמנית ולפי שיטות הוורמאכט, ואף כלי הנשק היו גרמניים. כדי לרכוש שליטה בהווי של חיילי "הקורפוס האפריקני" צורפו אליהם שני חיילים גרמנים, שנפלו בשבי הבריטים והסכימו לאמן את החיילים המתחזים: לוטננט ולטר אסנר וגרפרייטר היינריך ברוקנר.

מבצע נועז בעורך האויב – ובגידה

היום המכריע הגיע לאחר חודשים מספר. ביוני 1942 התבקשו החיילים לחצות אל עבר השטח הגרמני, ובסיוע צנחנים מצבא צרפת החופשית לחבל בשדות התעופה של דרנה ומארטובה (בשטח לוב של ימינו). השיירה

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנו עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

אוגוסט 1946, הארץ

עיתונות יהודית היסטורית
Historical Jewish Press

הסכם מפקדת הצבא הבריטי עם ה"הגנה" בימי המלחמה

קשרים ושיתוף פעולה בין מפקדת הצבא וראשי "ההגנה" —
תמריצים משותפים — הקמת פלמ"ח לפת פארטיזאנים של הצבא
הבריטי — מרכז ידיעתי עברי בחיפה לשרות חיל התעופה —

יחידת קומאנדו מורכבת מאנשים דוברי גרמנית

כח לוחם סודי זה הורחב במרוץ הימים
על ידי יחידות אל-חוט מיוחדות. תחנות
אל-חוט חשאיות הוקמו במקומות שונים
בארץ ובסוריה על מנת להבטיח את אמצעי
קשריו עם מפקדת הברית. אחר כך סופחה
לפלמ"ח גם יחידת קומאנדו מיוחדת, שי
הורכבה מאנשים דוברי גרמנית, ואשר
תפקידה היה להסתנן במדי הצבא הגרמני
מאחורי קווי האויב. יחידה זו נשאה את
שם **פטר האז**, מאנשי הקומאנדו היהודי-
דויד הנוצות שפעלה לפני כן במדבר לוב.
פטר האז נפל בשעת התקפה על שדה
תעופה גאצי בקירינליקה. כן סופחה
לפלמ"ח "יחידת הבאלקאן", אשר ממנה
נבחרו ונשלחו הצנחנים היהודים לפעולה
היבשתית: זירופה.

בחיבתו האחרונה מפרסם "פלסטין"
אנו מידל-איסט את תוכן ההסכם הזה,
שנחתם בשעה שבאות אנגליה עמדו מבר
דדים במערכה הקשה מול חיל רומל המת-
קדם ובגידת העורף של כל ארצות ערב.
לפי הסכם זה, שעליו חתמו ראשי המחלקה
המיוחדת של המפקדה הבריטית העליונה
במזרח התיכון, הוקם פלמ"ח, כל
פארטיזאני לוחם. בהסכם זה הוגדרו ופור-
טו התפקידים, המבנה הארגוני, הציוד
והתחמושת שסופקו ע"י השלטונות הברי-
טיים לצרכי האמונים של כח זה נקבעו
מרכיבים ומחנות מיוחדים, ואחד מהם:
ביגור! מפאת חשיבות העניין נשמר
הדבר כסוד צבאי כמו גם מהשלטונות
האזרחיים והמשטרה בארץ. את אנשי
ההגנה והפלמ"ח אימנו מומחים בריטיים
מעולים בכל שיטות מלחמת הקומאנדו.

ספטמבר 1942, הארץ

אליהו (ארנסט) גוטליב ופטר האס

חברו פטר האס ועוד תשעה חיילים לא יהו-
דים. הם יצאו לבצע פעולה בעורף האויב.
עברו את הקו הגרמני וחיו בתוך הצבא הגר-
מני שבעה ימים. הם הגיעו למקום הדרוש
ואף הצליחו לבצע חלק מן השליחות עד
שנגלו על ידי פלוגה גרמנית חזקה. אנשי
הפלוגה לא ניסו לברוח, אם כי היתה תקוה
לכך. קצין בריטי, שהיה במרחק מה משם
נטלט. גוטליב והאס פתחו הראשונים באש
ויחד אתם — השאר. הם נלחמו כולם עד
שנפלו — כליל ת-12 ביוני בסביבות דארגה.

המפקדה הצבאית הבריטית אישרה בימים
אלה בהודעה להורים את דבר מות הגבורים
של תחיוול אליהו (ארנסט) גוטליב ושל חברו
פטר האס, בשעת ביצוע פעולות בעורף האויב
במדבר לוב בתוך פלוגת קומאנדו. זמן מה
עוד היה ספק בנוגע לגורלם, אולם עתה נודע
שכל חברי הקבוצה נפלו חלל.
אליהו גוטליב היה בן 17 וחצי כשהתנדב
על אף רצון אביו לצבא. בא לארץ עם הוריו
בשנת 1933 מגרמניה. אחיו התנדב אף הוא
לצבא. אביו — מעובדי הנהלת הסוכנות.
גוטליב התנדב לפעולה המסוכנת יחד עם

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנו עוד" (ירמיהו לא, יט)

אוגוסט 1946, העולם

אוגוסט 1946, הצפה

הפלמ"ח הוקם ע"י המפקדה הבריטית!

ההסכם בין מפקדת הצבא הבריטי ובין ההגנה בימי המלחמה — "עבירת" המפקדה הבריטית — קשרים ושיתוף פעולה בין מפקדת הצבא וראשי ההגנה — תמרונים משותפים — מרכז ידיעות עברי בחיפה לשרות חיל התעופה

ובחברתו האחרונה מפרסם "פלמ"ח
אנד מיחל איסט" את תוכן ההסכם שנחתם
בין השלטונות הבריטיים ומפקדת ה"ה"
גנה" בימי המלחמה בשעה שצבאות אנ-
גליה עמדו מבוהלים במערכה הקשה מול
חיל רומל המתקדם ובגידת העורף של
כל ארצות ערב, או נזכרו והכירו בידיו
האחד והנאמן — ועמו כרתו ברית, לפי
הסכם זה, שעליו חתמו ראשי המחלקה
המיוחדת של המפקדה הבריטית העליונה
נה, כמזרח התיכון, הוקם פלמ"ח, ככוח
פארטיזאני לוחם, בהסכם זה הוגדרו
ופורטו התפקידים, המבנה הארגוני, ה-
ציוד והתחמושת שסופקו על ידי השל-
טונות הבריטיים וכו', לצרכי האמונים
של כוח זה נקבעו מרכיבים ומחנות מיר-
הדים, ואחד מהם: ביגוד. מפאת חשיבות
העניין נשמר הדבר בסוד צבאי כמו גם
מהשלטונות האזרחיים והמשטרה בארץ.
את אנשי ההגנה והפלמ"ח אימנו מומ-
חים בריטיים מעולים בכל שיטות מל-
חמת הקומאנדו.

כוח לוחם סורי זה הורחב במרוץ הי-
מים על ידי יחידות אליהוט מיוחדות,
תחנות אליהוט חשאיות הוקמו בשבילו
במקומות שונים בארץ וגם בסוריה, על
מנות להבטיח את אמצעי קשריו עם
מפקדת הברית. אחר כך סופחה לפלמ"ח
גם יחידת קומאנדו מיוחדת שהורכבה
מאנשים דוברי גרמנית, ואשר תפקידה
היה להסתנן במדי הצבא הגרמני מאחור
רי קווי האויב. יחידה זו נשאה את שם
פטר האן, מאנשי הקומאנדו היהודית הי-
נועות שפעלה לפני כן במדבר לוב. פטר
האן נפל בשעת התקפה על שדה תעופה
נאצי בקירינייטה. כן סופחה לפלמ"ח
"יחידת הבאלקאן", אשר ממנה נבחרו
ונשלחו הצנחנים היהודים לפעולה ביב-
שת אירופה.

הפלמ"ח הוקמה ע"י המפקדה הבריטית!

בחברתו האחרונה מפרסם "פלמ"ח אנד מיחל איסט"
את תוכן ההסכם שנחתם בין השלטונות הבריטיים ומפקדת
ההגנה" בימי המלחמה בשעה שצבאות אנגליה עמדו מבו-
הדים במערכה הקשה מול חיל רומל המתקדם ובגידת העורף
של כל ארצות ערב, או נזכרו והכירו בידיו האחד והנאמן
— ועמו כרתו ברית, לפי הסכם זה, שעליו חתמו ראשי
המחלקה המיוחדת של המפקדה הבריטית העליונה במזרח
התיכון, הוקם פלמ"ח, ככוח פארטיזאני לוחם, בהסכם זה
הוגדרו ופורטו התפקידים, המבנה הארגוני, הציוד והתחמו-
שת שסופקו על ידי השלטונות הבריטיים וכו', לצרכי הא-
מונים של כוח זה נקבעו מרכיבים ומחנות מיוחדים, ואחד
מהם: ביגוד. מפאת חשיבות העניין נשמר הדבר בסוד צבאי
כמו גם מהשלטונות האזרחיים והמשטרה בארץ. את אנשי
ההגנה והפלמ"ח אימנו מומחים בריטיים מעולים בכל שי-
טות מלחמת הקומאנדו.

כוח לוחם סורי זה הורחב במרוץ הימים על ידי
יחידות אליהוט מיוחדות. תחנות אליהוט חשאיות הוקמו
בשבילו במקומות שונים בארץ וגם בסוריה, על מנת להב-
טיח את אמצעי קשריו עם מפקדת הברית. אחר כך סופחה
לפלמ"ח גם יחידת קומאנדו מיוחדת שהורכבה מאנשים
דוברי גרמנית, ואשר תפקידה היה להסתנן במדי הצבא הגר-
מני מאחורי קווי האויב. יחידה זו נשאה את שם פטר האן,
מאנשי הקומאנדו היהודית הנועות שפעלה לפני כן במדבר
לוב. פטר האן נפל בשעת התקפה על שדה תעופה נאצי
בקירינייטה. כן סופחה לפלמ"ח "יחידת הבאלקאן", אשר
ממנה נבחרו ונשלחו הצנחנים היהודים לפעולה ביבשת
אירופה.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנו עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

כומתות על הראש // סיפורי מורשת קרב

סיפורו המדהים של הקומנדו היהודי
במלחה"ע ה-2
סיפורי הקרבות, הבגידה ופירוק היחידה
28.04.14 | זמן קריאה: 8 דק'

כך פעל הקומנדו היהודי במלחמת העולם השנייה הם דיברו גרמנית, לבשו מדים של הצבא הנאצי והרבה מהפעולות שהם ביצעו בעומק שטחי הכובש הנאצי נותרו בגדר סוד ותעלומה. זהו סיפורה הלא ייאמן של יחידת ה-SIG, הקומנדו היהודי שלחם תחת הצבא הבריטי במלחמת העולם השנייה.

השעה עשר בלילה וחלק מהלוחמים ישנים בכלי הרכב. פתאום הם שומעים רעשי ריצה והם מוצאים עצמם מוקפים בחיילים גרמנים, בריוקנר בגד והסגיר אותם לאויב. "כולם החוצה", צועק המפקד הגרמני. הלוחמים של ה-SIG וה-SAS לא ממהרים להיכנע. הם זורקים רימון ופותחים באש. סגן ג'ורדן מה-SIG מצליח להימלט מהמקום ולחבור לנקודה בה היה קפטן באק, שם הוא מספר לו על מה שקרה. ברור לו שבריוקנר היה הבוגד והסיבה שעיכב את השיירה הייתה השעה שבה קבע להסגיר את חבריו. לשניים היה ברור שהוא גם כנראה הסגיר את כל פרטי המבצע ושהם חייבים לעזוב את האזור. הם חוברים ליחידה אחרת שפעלה מעבר לקווי הגרמנים, קבוצת המדבר ארוכת הטווח, איתם הם מעבירים שבוע לא פשוט עד שהם חוזרים לצד הבריטי.

כשחוזרים לבסיסי האם, מתגלה גודל האסון. רק לוחם SAS אחד שרד את ההתקלות, פטר הס, לוחם ה-SIG נהרג ואליהו גוטליב נפל בשבי. תוך זמן קצר, הגרמנים עלו על זהותו של גוטליב והם הוציאו גם אותו להורג. בריוקנר לעומת זאת, הוטס לגרמניה, שם זכה לקבל את עיטור צלב הזהב הגרמני. למרות שהגרמני השני, אסר, פעל היטב במהלך הפעולה ולא נראה שבגד, המעשה של בריוקנר העלה חשד גם לגביו והוא נשלח לבסיס בקהיר שם הוצא להורג. בנוסף התברר שהכוח עליו פיקד סטירלינג הצליח במשימתו לחדור לבסיס ולפוצץ מספר מטוסים גרמנים.

מקור: <https://www.mako.co.il/pzm-magazine/army-stories/Article-0ec3a1fa647a541006.htm>

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

עמוד הנצחה על שם פטר האס באתר הזיכרון של העיר ברנו. הוריו וילם האס ובלנקה האס (טוטיס)
מצבה סמלית של פטר האס בבית העלמין היהודי בברנו וצילום רחוב מגוריו לפני המלחמה
מקור: https://encyklopedie.brna.cz/home-mmb/?acc=profil_osobnosti&load=3664

Ing. in memoriam Petr Haas	
	* 28.3.1920 Brno - † 13.6.1942 Derne (Tripolis)
	válka a odboj 1938-1945; zahraniční odboj; oběti okupace; posluchač brněnské techniky
státní příslušnost	ČSR
příčina úmrtí	padl v boji
bydliště	Brno, Dra Bedřicha Macků 28
vzdělání	Masarykovo státní německé gymnázium v Brně (1938 maturita), Vysoká škola technická Dr. Edvarda Beneše v Brně - strojní inženýrství (titul Ing. in memoriam udělen v roce 1948)
jiné pocty	titul Ing. in memoriam (1948), Major in memoriam od 1. 6. 1991 rozkazem MNO ČSFR č. 0103 z 29. 5. 1991
hrob	Egypt, Alamein Memorial, sloupec 87
čestný hrob	Židovský hřbitov v Brně, Nezamyslova 27, hrob 26, řada 1, sekce 36 (kenotaf)
poznámky	Účastník zahraničního odboje. V literatuře kolísají data narození (objevují se i data 28. 6., 3. 5. 1920). V roce 1942 se stal příslušníkem zvláštní jednotky britské armády s názvem Special Interrogation Group (SIG), složené z německy mluvících židovských dobrovolníků, převážně z Palestiny. Jejich úkolem bylo v německých uniformách pronikat za nepřátelské linie v Západní poušti a provádět diverzní a výzvědné nájezdy ve stylu commandos. Petr Haas zahynul při bojové akci SIG, která měla za cíl zničit německé letiště v Derně.

Brno-město Dra Bedřicha Macků

הפך לחבר ביחידה מיוחדת של הצבא הבריטי בשם 'קבוצת החקירה המיוחדת' (SIG), המורכבת ממתנדבים יהודים דוברי גרמנית, רובם מפלסטין. משימתם הייתה במדים גרמניים לחדור מאחורי קווי האויב במדבר המערבי ולבצע פשיטות הסחה וסיור בסגנון קומנדו.
פטר האס נהרג במהלך מבצע הלחימה של ה-SIG, שמטרתו הייתה להרוס את שדה התעופה הגרמני בדרנה.

"כִּי מֵיָדֵי דְבָרֵי בּוֹ זָכָר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

פטר נרשם בבית ספרו ובאינציקלופדיה של ברנו, כבנם של וילם ובלנקה האס, נולד בברנו, הוענק לו, לזכרו, תואר בהנדסת מכונות (תואר אינג'נר לשם כבוד)
מקור: <https://encyklopedie.brna.cz>

Ing. in memoriam Petr Haas

Gender: Male
Birth: March 28, 1920
Brno, Brno-City District, South
Moravian Region, Czech Republic

Death: June 13, 1942 (22)
Derne, Tripoli, Tripoli, Libya (killed
in combat)

Immediate Family: Son of [Ing Vilém Haas](#), and [Blanka Haas](#)

Added by: [Jan Fertig](#) on January 25, 2015

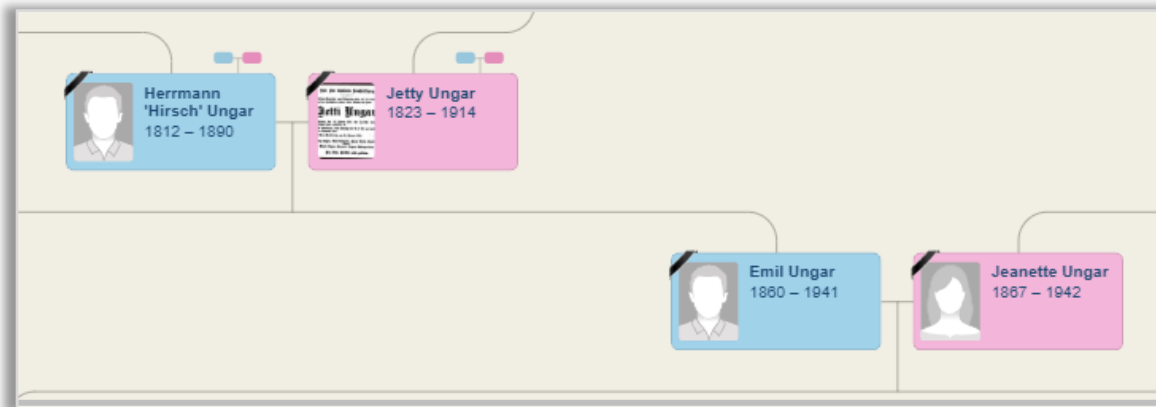
מקור: Dalibor Fiala

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

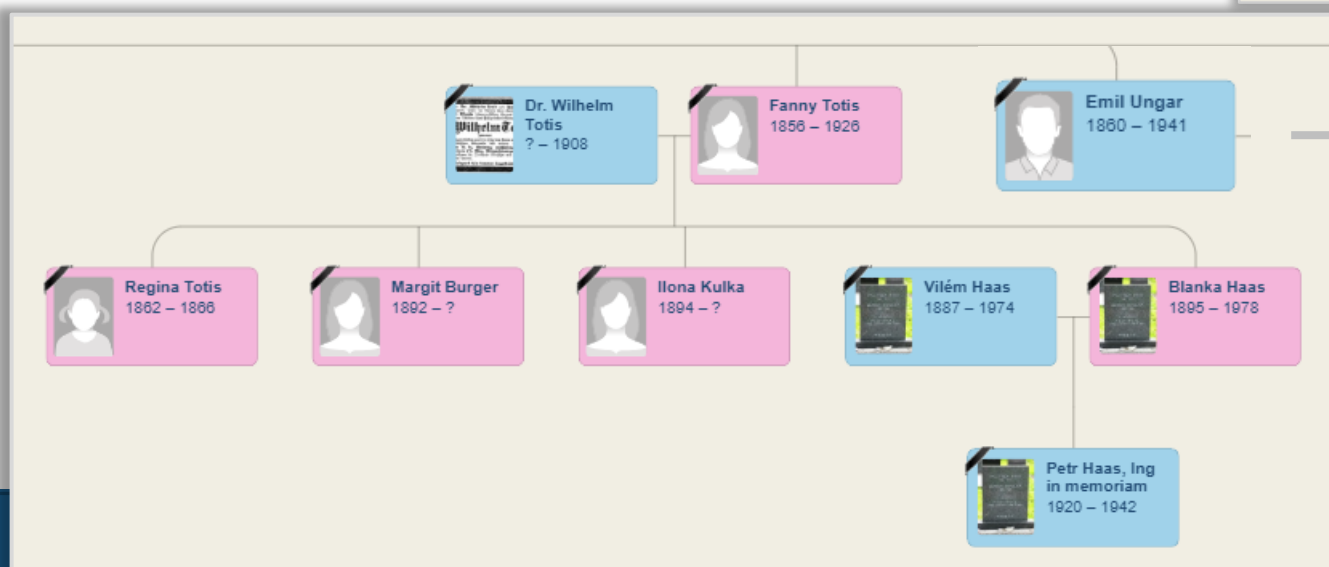
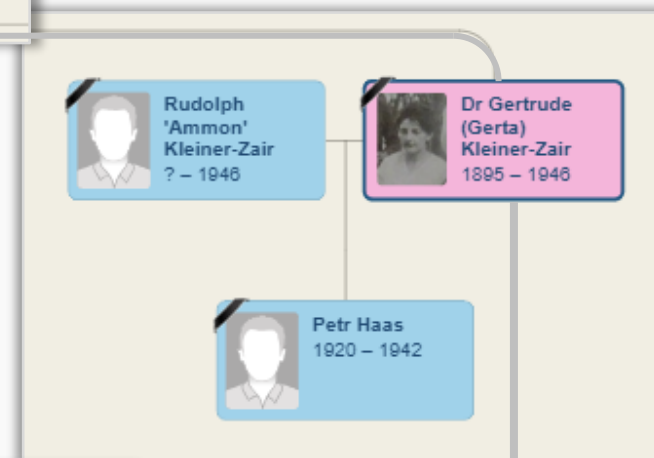

הקשר בין משפחת טוטס, משפחת אונגר ומשפחת האס,
נמצא באילנות יוחסין באתרים: Geni, MyHeritage

הקשרים המשפחתיים בין משפחות: אונגר והאס

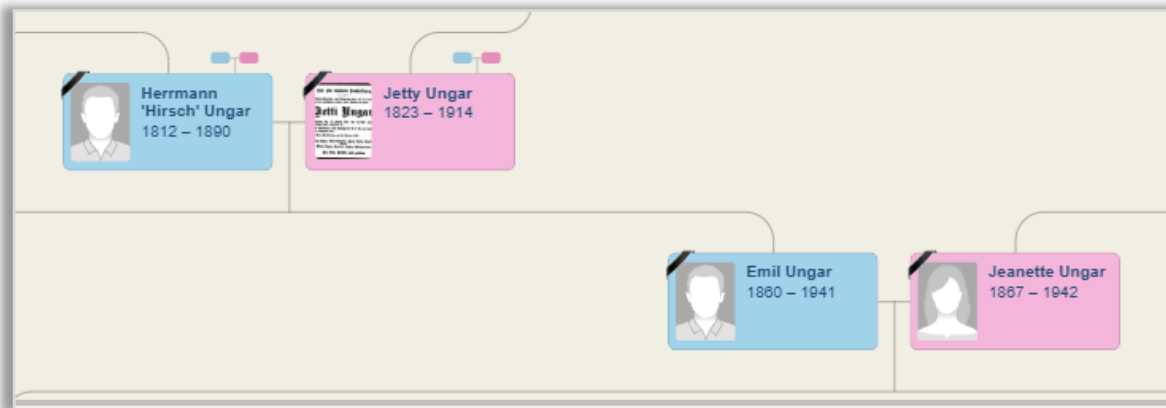
גרטה היא בתם של אמיל וינטה אונגר. אמיל הוא אחיה של פאני שנישאה לוילהלם טוטס, בלנקה בתם נישאה לוילהלם האס. שמותיהם של וילהלם ובלנקה מופיעים על מצבת הזיכרון לפטר האס בבית הקברות היהודי בברנו ובאינציקלופדיה הצ'כית לחללי תנועת ההתנגדות. בבית ספרו פטר היה רשום כבנם של בלנקה ווילהלם. שנות ילדותו ובגרותו עברו על פטר בברנו, הוא היה תלמיד מצטיין בגמנסיה על שם מסריק. אילנות יוחסין נוספים של משפחות קליינברג ואונגר קושרים את פטר לרודי וגרטה.

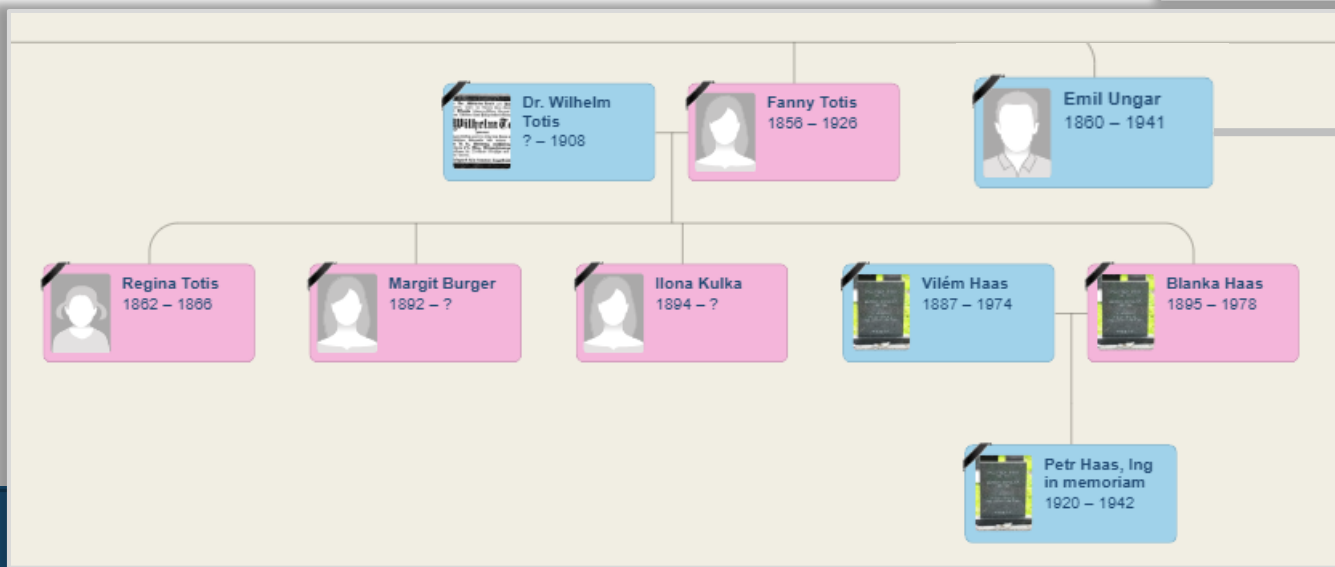
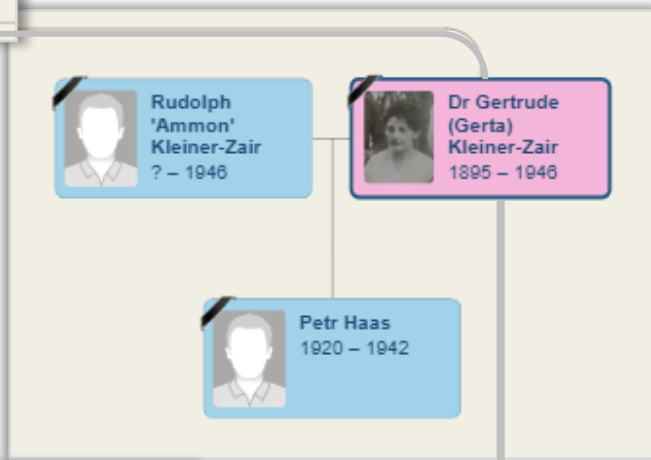

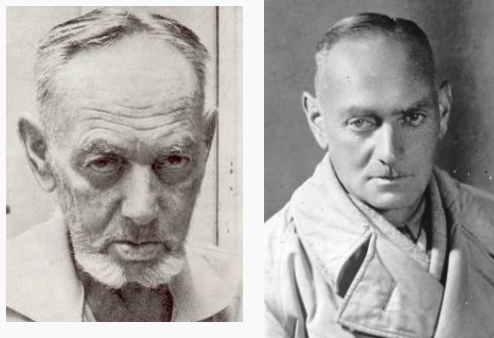
הקשר בין משפחות: טוטיס, האס ואונגר, נמצא
באילנות יוחסין באתרים: Geni, MyHeritage

הקשרים המשפחתיים בין משפחות: אונגר והאס

גרטה היא בתם של אמיל וז'נט אונגר. אמיל הוא אחיה של פאני שנישאה לוילהלם טוטיס, בלנקה בתם נישאה לוילם האס. שמותיהם של וילם ובלנקה מופיעים על מצבת הזיכרון לפטר האס בבית הקברות היהודי בברנו ובאינציקלופדיה הצ'כית לחללי תנועת ההתנגדות. בבית ספרו פטר היה רשום כבנם של בלנקה ווילם. שנות ילדותו ובגרותו עברו על פטר בברנו, הוא היה תלמיד מצטיין בגמנסיה על שם מסריק. אילנות יוחסין נוספים של משפחות קליינברג ואונגר קושרים את פטר לרודי וגרטה.

מקור: קטע מתוך המאמר- "מסיביר ועד לירוחם: סיפור גדול על אמנון זעיר".

מאת: נדב מן, **פורסם: 10.02.12**

<http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-4187382,00.html>

פרק עלום בחייו של רודי קליינר (אמנון זעיר) הוא סיפור משפחתו שלו. אפילו בגן שמואל לא ידעו שנישא עוד לפני עלייתו לארץ, לגרטרודה אונגר, עת למדה רפואה בברנו, צ'כיה. בשנת 1923 עלתה לארץ והייתה רופאה בעמק הירדן, ולאחר מכן הרופאה הראשונה בבית החולים בעין חרוד.

לרודי וגרטרודה נולד ילד, פטר שמו. ילדותו הייתה אצל הוריה של גרטרודה בצ'כיה. בשנת 1939, כאשר יצא רודי לשליחות עלומה באירופה, הוא מביא עמו ארצה את הבן פטר שמתחיל ללמוד בטכניון, אבל לא לזמן רב. הוא מתנדב לשרת בפלוגה השישית של הבאפ"ס בצבא הבריטי.

ביום 13.6.1942 מקבלת אמו, גרטרודה, מברק: "רב"ט פטר האס מ.א. 15500 חייל בקומנדו הבריטי במחלקה הגרמנית, נעדר בקרב במדבר המערבי". יותר מאוחר סיפר חברו ומפקדו של פטר, ישראל כרמי, את הפרטים שנודעו מחייל שניצל מאותו קרב:

"מחלקת קומנדו בפיקודו של פטר יצאה לפעולה התקפית על שדה תעופה גרמני. הייתה עמם משאית בה חצי טון חמר נפץ. הם התקדמו עד לפתח המחנה ונעצרו לביקורת ליד השומר בשער. גרמני עריק שחבר למחלקה הגרמנית, ירד מן הרכב 'כדי להסדיר את הניירות'. מיד לאחר מכן תקף המשמר הגרמני את אנשי המחלקה של פטר. כאשר הבינו שנבגדו. פתחו באש על המשמר הגרמני. פטר הטיל רימון לתוך משאית הנפץ. בפיצוץ נפגע בניין המפקדה הגרמני, חיילים גרמנים רבים ולוחמי המחלקה של פטר".

רודי סיפר שדעתה של גרטרודה נטרפה עליה והיא שמה קץ לחייה בעקבות האובדן.

"כִּי מֵדִי דְּבָרֵי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

מתוך ספרה של תמר פינק ריינר בת גן שמואל

סיפורה של שרה אמה של תמר, על רודי

מקור: תום השתיקה: פרקי זכרונות, תשע"ב 2012

בן השיח בפרדס, אמנון זעיר (רודי)

עמ' 273

ושם [בפרדס, בג"ש] היה קריר, שנינו היינו אחרי קדחת והיינו חלשים [...] לשכב פה באוהלים זה היה קשה מאד. פעם הייתי למטה [בפרדס] עם **רודי**, ודיברנו על כל מיני דברים, הוא אמר לי: "את יודעת, אני חושב שאני אף פעם לא אוכל להתחתן". אני אומרת: "מדוע, **רודי**?" הוא אומר: "כי אני חושב, שאם שני אנשים הולכים לקשור את החיים, אחד צריך לדעת בדיוק מה שבתוך השני, מה שמתרוצץ במוחו, מה הוא חושב". ואני, כבר אז, למרות שהייתי נאיבית, אמרתי: "**רודי**, זה לא טוב. אפילו ששני אנשים אוהבים אחד את השני – יש דברים, שהם מוסתרים, וכדאי שהאחד לא יידע על השני". הוא אומר: "לא, אני לא מסכים לזה. לא שאני לא מסכים, אני לא אוכל". ואני אף פעם לא אשכח את השיחה הזו.

רודי (שם רשמי: **אמנון זעיר**), מוותיקי הוותיקים, היה דווקא יקה. הוא היה הנזיר הציוני האולטימטיבי. סיפורה של שרה הוא סיפור לפעוטות לעומת עלילותיו. למרות דבריו הפסקניים, הוא כן התחתן. אבל איש לא ידע שאשתו היא אשתו. משנולד להם בן איש לא ידע שזה בנו, כולל הבן עצמו. אבל שרה כנראה העריצה אותו, אם כי העזה לחלוק על דעותיו הקיצוניות.

עמ' 250

לימים, **רודי**, **אמנון זעיר קליינברג**, סיפר שפטר היה בנו מנשואיו עם ד"ר גרטרוד אונגר רופאת הילדים הראשונה בעמק בקיבוץ בית אלפא ובבית החולים בעין חרוד. "זה היה סוד שלי ושל אישתי." (מקור: "וינה גן שמואל" 1980, הוקלט ונערך ע"י דליה אמוץ-ויסליב, 1972, עמ' 60)

"כִּי מִדֵּי דְבָרֵי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

מקור: מאגרי מידע ארץ ישראלים IGRA

Amnon Zair

אמנון זעיר

Date of Record:	1949-Feb-10
Locality:	Gan Shemu'el
Locality (Hebrew):	גן שמואל
Political Party (Hebrew):	רשימת מפלגת הפועלים המאוחדת
Language of Record:	Hebrew

This record comes from the **Davar Newspaper** (עיתון דבר), part of the **Histadrut Candidates 1949** (מועמדים להסתדרות 1949) database, page 1, number 412 on party list, IGRA number 912. The original records are from **Historical Jewish Press** (עתונות יהודית הסטורית), This record was added to this search engine on **25 October 2012**. More information can be found at [this link](#).

Share

Print

Close

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

רשימת החברים.

גן - שמואל

מס.	שם המטפחה	השם הפרטי	שנת הלידה	שנת העליה
1.	אורבור	שמחה	1909	1929
2.	אסינגון	בנימין	1905	1929
3.	אלוני	מרדכי	1903	1921
4.	בוים	עצמ	1907	1929
5.	בראון	יעקב	1906	1929
6.	ברונשטיין	שלמה	1907	1929
7.	בדס	ביאורג	1911	1936
8.	בכור	אבי	1909	1936
9.	גלוגובסקי	משה	1909	1930
10.	גלצנסקי	בנימין	1908	1929
11.	גרביה	הלל	1909	1932
12.	גריןולד	זאב	1910	1938
13.	גריןסל	יהואל	1904	1926
14.	גריןבוים	בנימין	1907	1930
15.	דויטש	יונה	1907	1936
16.	הוכשטיין	שלום	1906	1929
17.	הניב	יהושע	1902	1920
18.	ויסמן	שלום	1912	1936
19.	דינברג	יהושע	1899	1920
20.	זעיר	אמנון	1898	1920

20. זעיר אמנון 1898 1920

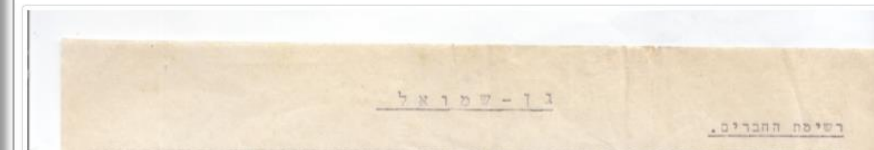
24.	לב	אדוארד	1869	1932
25.	לנדסמן	זאב	1911	1935
26.	לנדסמן	יונה	1916	1939
27.	לנדשטיין	חיים	1912	1938
28.	לדר	יצחק	1909	1936
29.	מינדר	יוסף	1901	1923
30.	מנדל	אבי	1912	1935
31.	מרמלשטיין	דוד	1910	1935
32.	מרקוביץ	יעקב	1913	1935
33.	סולניק	יעקב	1907	1929
34.	סימון	יוחנן	1906	1936
35.	פיגלוביץ	בנימין	1907	1929
36.	פישמן	יעקב	1908	1931
37.	פלוטניקוב	משה	1908	1929
38.	פלפן	שמחה	1910	1931
39.	פרנק	מרדכי	1904	1925

רשימת החברים בגן שמואל בשנת 1920 מקור: מאגרי מידע ארץ ישראלים IGRA

Amnon Zair

אמנון זעיר

Birth Year: 1898
Locality: [Gan Shemu'el](#)
Locality (Hebrew): [גן שמואל](#)
Date of Immigration: 1920
Language of Record: Hebrew
Year of the Record: 1940
Category (Hebrew): חברים

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

ואם אומר להרף-עין :
נא השתהה ! נפלא אתה !
תוכל אסרני בנחושתיים,
אזי ארד אל בור-דומה !

רודי, אכן נפרדים אנו ממך, נפרד אתה מאתנו. השלמת את מעגל החיים וביצעת את המשימה. חזרת, אך הפעם לא אלינו. עתירי מעש ושלמים היו חייך. הצנעת לכת, צעדת מחוץ לברק של אורות הבמה, וכך גם סיימת – כאיש השורה. אך רבות הן אבני הדרך אשר בנתיבי הארץ הזאת, שעליהן חרוט שמך. לפני מספר ימים בלבד חזרת מביקור באחת מתחנות הדרך שלך, ממפעלי ים המלח. כמה התרגשת ומה מאושר היית, כשזכית לראות את המקום הזה בשיגשוגו, כאילו חשת בלבך, שזה עתה נתת מבט מסיים על פעלך, ואמרת: די ! – והנה סיימת את פעלך, שבע שנים ושבע עמל, תהא מנוחתך עדין.

שמו של רודי הפך לשם דבר בקרב בוני הארץ ומגיניה ואגדות רבות עוד תסופרנה עליו. נפרדנו ממנו וקשה להתרגל למחשבה, שמעתה ידובר רק על רודי, שזה רק תמול שלשום עוד דיברנו עמו, וזה חמישים שנה ויותר הרבינו שיג ושיח.

שלושה יסודות איפיינו את הסגן הצעיר בצבא האוסטרי אשר עשה את דרכו מן השבי הרוסי, דרך ערבות רחבות ידיים אל יחידתו בצבא האוסטרי : נאמנות, אמונה ואופטימיות.

1. נאמנות ללא סייג לתפקידו, למפקדיו ולפקודיו.
2. אמונה בלתי מעורערת בערכים האנושיים ובטוב שבאדם, אהבה לעמו ואמונה בעתידו, שזה אך חדרה להכרתו במיפגש עם יהודים בסערות המהפכה הרוסית.
3. אופטימיות שיש בכוחו של האדם ליצור עולם טוב יותר, עולם ללא נשק. לא עוד מלחמות ! זו היתה סיסמתם של ההמונים בגמר המלחמה. שוב לא יאחזו בנשק ! זו היתה שבועתו של רודי.

אך עם בואו ארצה נאלץ להפר את שבועתו. חיינו של רודי היו קודש להגנת הארץ. אך יתר תכונותיו עמדו לו בפעלו בארץ והוליתוהו דרך בניין כבישים אל הקיבוץ, מיחידות ההגנה למטה צבאות הברית, למטה של צבא ההגנה לישראל, לסדום, לייסוד חבל לכיש ותל-ירוחם. אולם אפשר לומר, כי כל התפקידים שמילא במשך חיינו הארוכים היו בחזקת הטייות מן הדרך שהיתווה לעצמו, ממשאת נפשו, לבנות חברה יותר טובה, חברה חדשה וערכית על אדמת המולדת, שיסודה – הקיבוץ. ואם כל יתר התפקידים היו מעין אפיזודות שחזמן גרמן, הרי הבית שלו היה ונשאר תמיד – גן-שמואל. רודי וגן-שמואל חד הם ; רודי והפרדס חד המה. אין לך דבר אשר מסמל את קשרו עם המקום ועם אדמתו יותר מאשר דברי ההקדשה אשר נשא בטכס ט"ו בשבט, חג האילנות, מדי שנה בשנה :

„לא חציר העם אשר נוטע עצים ששורשיו חודרים עמוק ואינם ניתנים לעקירה !“
רודי חזר לחיק אדמתו זו שכה אהבה, עיבדה וריווה אותה בזעתו ובדמיו.

גדם שעון, מחוג עמד, עבר זמנו, חלף לעד !

תהא נשמתו צרורה בצרור החיים ! יהא זכרו ברוך !

תאו גולן

אתר ההנצחה של קבוץ גן שמואל

אמנון רודי זעיר

14.03.1977-1.1.1897

לידה: וינה, אוסטריה

משפחה מורחבת: אח של הלי לב

מקור: ארכיון גן שמואל

מקור: Billiongraves

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

מקור: Vicky Unwin, VICKY GOES TRAVELLING, מתוך הבלוג של ויקי אונווין

משפחת אונגר,

משפחת אונגר, בוסקוביץ, Rodina Ungar Boskowitz, Mähren (הכותב הרמן אחיה של גרטה נראה בפינה במדי צבא)

משפחת הכותב: לפנים משמאל אבא, מימין אמא. באמצע מאחור עומדת האחות גרטה

"כִּי מֵדִי דְּבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

הקשרים בתוך משפחת אונגר
הרמן אונגר אחיה של גרטה
20 באפריל 1893 בוסקוביץ
28 באוקטובר 1929 פראג
סופר פרודה ומחזאי צ'כי כתב בגרמנית הושפע מתומאס מאן בן דורו,
ונחשב 'קפקא ממורביאן',

נקודות שמעידות על הקשרים במשפחה. מתוך הכרונולוגיה שנכתבה על פי ספרו של
דיטר סודהוף, שכתב על חייו ועבודותיו של הרמן אונגר
מקור: https://hermannungar.com/ungar_chron.html

לוח זיכרון להרמן אונגר על קיר בית
המשפחה בבוסקוביץ
Hermann Ungar -
Boskovice, Czech Republic
in Childhood Homes
waymarking: מקור:

הרמן אונגר נולד ב-1893
ראשית חינכו היה ביתי.
1910-1905 - למד בבית הספר התיכון בברנו.
1911/1912 - למד באוניברסיטת פרידריך-וילהלם בברלין למודי המזרח, עברית
וערבית והיה חבר באגודת סטודנטים יהודית "חשמונאה", במהלך תקופה זו נולדה
חברותו עם לודוויג פינר וגוסטב קרוינקר.
באותה שנה התאהב בבת דודתו בלנקה טוטיס.
1912 - למד למודי משפטים ומדעי המדינה, תחילה באוניברסיטת לודוויג מכסימיליאן
במינכן שם הצטרף לאגודת הסטודנטים "ירדניה".
1913 - המשיך את לימודיו בפראג באוניברסיטת קרל פרדיננד הגרמנית והצטרף
לאגודת הסטודנטים הציונית "בארסיה".
באוגוסט 1914 התגייס לצבא הקיסרי. במהלך שנת 1915
השתתף בקרבות ההגנה מול שערי העיר צ'רנוביץ.
בינואר 1916 הוענקה לו מדליית כסף על גבורתו.
יוני 1916 - נפצע ואושפז בבית החולים K&K Reserve, בו עבדה אחותו גרטה יחד עם
בלנקה טוטיס, חברתו.
סוף 1917 - הקשר עם בלנקה נותק.

Hermann Ungar

A Life and Works

Dieter Südhoff

Translation by Angela Ladd

תרגום לאנגלית של עבודת הדוקטורט של
דיטר סודהוף על חייו של הסופר היהודי
הצ'כי, הרמן אונגר, שמת ב-1929.

"כִּי מֵדִי דְּבָרֵי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

Detail View: Medical Doctors from Vienna

No.	64693
Last Name	Ungar
First Name	Gertrud
Date of Birth	1895
Birth <u>Parisch</u>	<u>Boskowitz Mähren</u>
Profession	<u>Medizinstudent</u>
Religion	j
Source	134-0857
<u>Nationalien Date</u>	1918/19
<u>Rigorosen Date</u>	
Promotions/Sponsions Date	
Medicine	
Surgery	
Chemistry	
Pharmaceutical	
Universal Medicine (beginning 1873)	
Addendum	

Detail View: Medical Doctors from Vienna

No.	18194
Last Name	Ungar
First Name	Gertrud
Date of Birth	1895.08.15
Birth <u>Parisch</u>	<u>Boskowitz Mähren</u>
Profession	
Religion	j
Source	196-0880
<u>Nationalien Date</u>	
<u>Rigorosen Date</u>	1922.07.20
Promotions/Sponsions Date	
Medicine	
Surgery	
Chemistry	
Pharmaceutical	
Universal Medicine (beginning 1873)	
Addendum	

גרטרוד סיימה את לימודי הרפואה בוינה
נולדה בבוסקוביץ, מורביה, 15.08.1895
מופיעים: רישומי שנות לימודיה 1918-1925

מקור: GenTeam

Detail View: Medical Doctors from Vienna

No.	64692
Last Name	Ungar
First Name	Gertrud
Date of Birth	
Birth <u>Parisch</u>	<u>Boskowitz Mähren</u>
Profession	
Religion	
Source	192-1275
<u>Nationalien Date</u>	
<u>Rigorosen Date</u>	
Promotions/Sponsions Date	1922.07.25
Medicine	P
Surgery	
Chemistry	
Pharmaceutical	
Universal Medicine (beginning 1873)	
Addendum	

"כִּי מֵדִי דְּבָרֵי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

**בקשה על שם גרטרוד אונגר לקבלת
תעודת כניסה לארץ ישראל,
הבקשה נתמכה על ידי קבוץ בית אלפא,
מקור: הארכיון הציוני
תיק 6681**

[illegible]

(S) 11

- עליה -
קב/כא/42

מ' סבסלי, תרמ"ו
(1926/11/11)

קבוצה

בית-אלהא.

הנבי גיורת קלבן וחזרי גירטם אונגרי.

א. נ.,
29/8/1926, ומכש"ם אח כנ' למלא באחת מלכותיה
לעליה כארץ (או, מיחם גירושלים) פנים-משאלון של
חנהלה-הציונית, ש"ס חניל, ולשלם אח המסים
הרובלים. -

אחר שחילונים יסודיו, נסדר את הרשימות
הרדושים מקורים.

בכבוד רב,
נ

בב/כס.

[illegible]

"כִּי מִדֵּי דְבָרֵי בּוֹ זִכָּר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

גרטרוד עלתה לארץ ב- 15.04.1927 באניה ברזיל
מקור: רשימות עולים, ארכיון המדינה

כרטיס עולה על שם גרטרודה אונגר

15.04.1927

דר' לרפואה,

בין מכריה/קרוביה דר' טיכו, רופא העיניים מירושלים

מקור: הארכיון הציוני

תיק 6681

רשימת העולים באניה "קניון" שבאה לחיפה ביום 11/4/27

4 MAY 1927

1.1	באניה	גבריאלי	10	נוסע
1.2	באניה	לילום יחיא	20	1
1.3	באניה	האב	20	
1.4	באניה	יחיא	15	
1.5	באניה	טריה	1	
1.6	באניה	הנכד	47	נוסע
1.7	באניה	טריה	30	
1.8	באניה	טריה	58	נוסע
1.9	באניה	טריה	25	נוסע
1.10	באניה	טריה	25	נוסע
1.11	באניה	טריה	25	נוסע

באניה "ברזיל" ביום 10/4/27

1.1	באניה	גרטרודה	20	נוסע
1.2	באניה	טריה	54	נוסע

באניה "פריגה" ביום 15/4/27

1.1	באניה	טריה	28	1
1.2	באניה	טריה	0	
1.3	באניה	טריה	47	1

באניה "פריגה" ביום 20/4/27

1.1	באניה	טריה	20	נוסע
1.2	באניה	טריה	20	2

באניה "פריגה" ביום 20/4/27

1.1	באניה	טריה	20	1
-----	-------	------	----	---

11.04.1927

1.1

1.2

1.3

1.4

1.5

1.6

1.7

1.8

1.9

1.10

1.11

1.12

1.13

1.14

1.15

1.16

1.17

1.18

1.19

1.20

1.21

1.22

1.23

1.24

1.25

1.26

1.27

1.28

1.29

1.30

1.31

1.32

1.33

1.34

1.35

1.36

1.37

1.38

1.39

1.40

1.41

1.42

1.43

1.44

1.45

1.46

1.47

1.48

1.49

1.50

1.51

1.52

1.53

1.54

1.55

1.56

1.57

1.58

1.59

1.60

1.61

1.62

1.63

1.64

1.65

1.66

1.67

1.68

1.69

1.70

1.71

1.72

1.73

1.74

1.75

1.76

1.77

1.78

1.79

1.80

1.81

1.82

1.83

1.84

1.85

1.86

1.87

1.88

1.89

1.90

1.91

1.92

1.93

1.94

1.95

1.96

1.97

1.98

1.99

1.100

1.101

1.102

1.103

1.104

1.105

1.106

1.107

1.108

1.109

1.110

1.111

1.112

1.113

1.114

1.115

1.116

1.117

1.118

1.119

1.120

1.121

1.122

1.123

1.124

1.125

1.126

1.127

1.128

1.129

1.130

1.131

1.132

1.133

1.134

1.135

1.136

1.137

1.138

1.139

1.140

1.141

1.142

1.143

1.144

1.145

1.146

1.147

1.148

1.149

1.150

1.151

1.152

1.153

1.154

1.155

1.156

1.157

1.158

1.159

1.160

1.161

1.162

1.163

1.164

1.165

1.166

1.167

1.168

1.169

1.170

1.171

1.172

1.173

1.174

1.175

1.176

1.177

1.178

1.179

1.180

1.181

1.182

1.183

1.184

1.185

1.186

1.187

1.188

1.189

1.190

1.191

1.192

1.193

1.194

1.195

1.196

1.197

1.198

1.199

1.200

1.201

1.202

1.203

1.204

1.205

1.206

1.207

1.208

1.209

1.210

1.211

1.212

1.213

1.214

1.215

1.216

1.217

1.218

1.219

1.220

1.221

1.222

1.223

1.224

1.225

1.226

1.227

1.228

1.229

1.230

1.231

1.232

1.233

1.234

1.235

1.236

1.237

1.238

1.239

1.240

1.241

1.242

1.243

1.244

1.245

1.246

1.247

1.248

1.249

1.250

1.251

1.252

1.253

1.254

1.255

1.256

1.257

1.258

1.259

1.260

1.261

1.262

1.263

1.264

1.265

1.266

1.267

1.268

1.269

1.270

1.271

1.272

1.273

1.274

1.275

1.276

1.277

1.278

1.279

1.280

1.281

1.282

1.283

1.284

1.285

1.286

1.287

1.288

1.289

1.290

1.291

1.292

1.293

1.294

1.295

1.296

1.297

1.298

1.299

1.300

1.301

1.302

1.303

1.304

1.305

1.306

1.307

1.308

1.309

1.310

1.311

1.312

1.313

1.314

1.315

1.316

1.317

1.318

1.319

1.320

1.321

1.322

1.323

1.324

1.325

1.326

1.327

1.328

1.329

1.330

1.331

1.332

1.333

1.334

1.335

1.336

1.337

1.338

1.339

1.340

1.341

1.342

1.343

1.344

1.345

1.346

1.347

1.348

1.349

1.350

1.351

1.352

1.353

1.354

1.355

1.356

1.357

1.358

1.359

1.360

1.361

1.362

1.363

1.364

1.365

1.366

1.367

1.368

1.369

1.370

1.371

1.372

1.373

1.374

1.375

1.376

1.377

1.378

1.379

1.380

1.381

1.382

1.383

1.384

1.385

1.386

1.387

1.388

1.389

1.390

1.391

1.392

1.393

1.394

1.395

1.396

1.397

1.398

1.399

1.400

1.401

1.402

1.403

1.404

1.405

1.406

1.407

1.408

1.409

1.410

1.411

1.412

1.413

1.414

1.415

1.416

1.417

1.418

1.419

1.420

1.421

1.422

1.423

1.424

1.425

1.426

1.427

1.428

1.429

1.430

1.431

1.432

1.433

1.434

1.435

1.436

1.437

1.438

1.439

1.440

1.441

1.442

1.443

1.444

1.445

1.446

1.447

1.448

1.449

1.450

1.451

1.452

1.453

1.454

1.455

1.456

1.457

1.458

1.459

1.460

1.461

1.462

1.463

1.464

1.465

1.466

1.467

1.468

1.469

1.470

1.471

1.472

1.473

1.474

1.475

1.476

1.477

1.478

1.479

1.480

1.481

1.482

1.483

1.484

1.485

1.486

1.487

1.488

1.489

1.490

1.491

1.492

1.493

1.494

1.495

1.496

1.497

1.498

1.499

1.500

1.501

1.502

1.503

1.504

1.505

1.506

1.507

1.508

1.509

1.510

1.511

1.512

1.513

1.514

1.515

1.516

1.517

1.518

1.519

1.520

1.521

1.522

1.523

1.524

1.525

1.526

1.527

1.528

1.529

1.530

1.531

1.532

1.533

1.534

1.535

1.536

1.537

1.538

1.539

1.540

1.541

1.542

1.543

1.544

1.545

1.546

1.547

1.548

1.549

1.550

1.551

1.552

1.553

1.554

1.555

1.556

1.557

1.558

1.559

1.560

1.561

1.562

1.563

1.564

1.565

1.566

1.567

1.568

1.569

1.570

1.571

1.572

1.573

1.574

1.575

1.576

1.577

1.578

1.579

1.580

1.581

1.582

1.583

1.584

1.585

1.586

1.587

1.588

1.589

1.590

1.591

1.592

1.593

1.594

1.595

1.596

1.597

1.598

1.599

1.600

1.601

1.602

1.603

1.604

1.605

1.606

1.607

1.608

1.609

1.610

1.611

1.612

1.613

1.614

1.615

1.616

1.617

1.618

1.619

1.620

1.621

1.622

1.623

1.624

1.625

1.626

1.627

1.628

1.629

1.630

1.631

1.632

1.633

1.634

1.635

1.636

1.637

1.638

1.639

1.640

1.641

1.642

1.643

1.644

1.645

1.646

1.647

1.648

1.649

1.650

1.651

1.652

1.653

1.654

1.655

1.656

1.657

1.658

1.659

1.660

1.661

1.662

1.663

1.664

1.665

1.666

1.667

1.668

1.669

1.670

1.671

1.672

1.673

1.674

1.675

1.676

1.677

1.678

1.679

1.680

1.681

1.682

1.683

1.684

1.685

1.686

1.687

1.688

1.689

1.690

1.691

1.692

1.693

1.694

1.695

1.696

1.697

1.698

1.699

1.700

1.701

1.702

1.703

1.704

1.705

1.706

1.707

1.708

1.709

1.710

1.711

1.712

1.713

1.714

1.715

1.716

1.717

1.718

1.719

1.720

1.721

1.722

1.723

1.724

1.725

1.726

1.727

1.728

1.729

1.730

1.731

1.732

1.733

1.734

1.735

1.736

1.737

1.738

1.739

1.740

1.741

1.742

1.743

1.744

1.745

1.746

1.747

1.748

1.749

1.750

1.751

1.752

1.753

1.754

1.755

1.756

1.757

1.758

1.759

1.760

1.761

1.762

1.763

1.764

1.765

1.766

1.767

1.768

1.769

1.770

1.771

1.772

1.773

1.774

1.775

1.776

1.777

1.778

1.779

1.780

1.781

1.782

1.783

1.784

1.785

1.786

1.787

1.788

1.789

1.790

1.791

1.792

1.793

1.794

1.795

1.796

1.797

1.798

1.799

1.800

1.801

1.802

1.803

1.804

1.805

1.806

1.807

1.808

1.809

1.810

1.811

1.812

1.813

1.814

1.815

1.816

1.817

1.818

1.819

1.820

1.821

1.822

1.823

1.824

1.825

1.826

1.827

1.828

1.829

1.830

1.831

1.832

1.833

1.834

1.835

1.836

1.837

1.838

1.839

1.840

1.841

1.842

1.843

1.844

1.845

1.846

1.847

1.848

1.849

1.850

1.851

1.852

1.853

1.854

1.855

1.856

1.857

1.858

1.859

1.860

1.861

1.862

1.863

1.864

1.865

1.866

1.867

1.868

1.869

1.870

1.871

1.872

1.873

1.874

1.875

1.876

1.877

1.878

1.879

1.880

1.881

1.882

1.883

1.884

1.885

1.886

1.887

1.888

1.889

1.890

1.891

1.892

1.893

1.894

1.895

1.896

1.897

1.898

1.899

1.900

1.901

1.902

1.903

1.904

1.905

1.906

1.907

1.908

1.909

1.910

1.911

1.912

1.913

1.914

1.915

1.916

1.917

1.918

1.919

1.920

1.921

1.922

1.923

1.924

1.925

1.926

1.927

1.928

1.929

1.930

1.931

1.932

1.933

1.934

1.935

1.936

1.937

1.938

1.939

1.940

1.941

1.942

1.943

1.944

1.945

1.946

1.947

1.948

1.949

1.950

1.951

1.952

1.953

1.954

1.955

1.956

1.957

1.958

1.959

1.960

1.961

1.962

1.963

1.964

1.965

1.966

1.967

1.968

1.969

1.970

1.971

1.972

1.973

1.974

1.975

1.976

1.977

1.978

1.979

1.980

1.981

1.982

1.983

1.984

1.985

1.986

1.987

1.988

1.989

1.990

1.991

1.992

1.993

1.994

1.995

1.996

1.997

1.998

1.999

2.000

2.001

2.002

2.003

2.004

2.005

2.006

2.007

2.008

2.009

2.010

2.011

2.012

2.013

2.014

2.015

2.016

2.017

2.018

2.019

2.020

2.021

2.022

2.023

2.024

2.025

2.026

2.027

2.028

2.029

2.030

2.031

2.032

2.033

2.034

2.035

2.036

2.037

2.038

2.039

2.040

2.041

2.042

2.043

2.044

2.045

2.046

2.047

2.048

2.049

2.050

2.051

2.052

2.053

2.054

2.055

2.056

2.057

2.058

2.059

2.060

2.061

2.062

2.063

2.064

2.065

2.066

2.067

2.068

2.069

2.070

2.071

2.072

2.073

2.074

2.075

2.076

2.077

2.078

2.079

2.080

2.081

2.082

2.083

2.084

2.085

2.086

2.087

2.088

2.089

2.090

2.091

2.092

2.093

2.094

2.095

2.096

2.097

2.098

2.099

2.100

2.101

2.102

2.103

2.104

2.

מקור: הארכיון הציוני תיק 6681

דר' גרטה אונגר נשארה בארץ ותרמה
לעיצובה של המערכת הרפואית כרופאת
ילדים בעמק ולאחר מכן בתל אביב

17 למאי 1927

מכובד

אני מתכבד להתייחס למסר שלך מס' מסוף מרס, בו המלצת על מתן ויזה לד"ר
אונגר במסגרת תכנית/תכנון הגירת עבודה (Labour Immigration Schedule), ואני
מציין שלפני שניתן היה להוציא את הויזה הנדונה, ד"ר אונגר קבלה ויזה וכניסה
לפלסטינה ע"י התחזות שווא כתיירת.

קעת היא הגישה בקשה להישאר בארץ, אבל לפני שניתן לקבל החלטה, ברצוננו לקבל
מידע על קרבתה למר ריצ'רד קאופמן.

כמו כן יש לציין שלא נראה שד"ר אונגר תוכל להיות לעזר למר קאופמן – לא במקצועו
ולא במשק ביתו וגם לא תוכל להשתתף בעבודה חקלאית מאחר וויזה מסוג "C"
שעבורה היא קבלה את המלצה, שבעת הזו למעשה שמורה (לה).

בברכה וכד'
קצין הגירה ראשי
א.מ. היאמסון

המזכיר

האקסקוטיבה הפלסטינית הציונית
ירושלים

Government of Palestine

Permits-Section
Jerusalem

U/86

17 May 1927

Sir,

I have the honour to refer to your communication
K.1132/27L.S.411/W of the 2nd of March last nominating
Dr. Gertrud Ungar for a visa under the Labour Immigration
Schedule and to state that before the relative Immigration
Certificate could be issued Dr. Ungar secured a visa and
admission to Palestine by falsely pretending to be a traveller.
She has now applied for permission to remain in the country,
but before a decision is given it is desired to learn her
relationship to Mr. Richard Kauffmann.

It is further pointed out that Dr. Ungar is unlikely to
prove of any service to Mr. Kauffmann either in his profession
or his household or to take part in agricultural work, for
which Category C, that in which she is nominated, is at present
practically reserved.

I have the honour to be
Sir,
Your obedient servant.

(Sgd) A. M. Hyamson
Chief Immigration Officer

The Secretary
Palestine Zionist Executive,
JERUSALEM

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

בחודש פברואר 1936 גרטרוד חזרה מביקור
באותה עת נשאה את שם המשפחה זעיר.
מקור: רשימות עולים, ארכיון המדינה

מחלקת העליה של הסוכנות היהודית לא"י					
לשכת העליה בחיפה					
רשימת העולים שבאו לא"י					
דף 5	5-2-36	תל אביב	באניה	החברה	
מס'	המשפחה	השם	גיל	סוג	הקרובים בא"י וכתבתם
גוררים					
1	הורושיץ	שמאל	62		
2	"	פייגה	60		
3	יעקובי	רזה	3		
4	סאיר	מרמה	43		
5	נאמן	פנחס	46		
6	סולד	חנריטה	75		
7	פרדו	חברט, ד"ר	48		
8	פייגלכנסלד	ורנר	40		
9	זעיר	גרטרוד, ד"ר	37		
10	רוזי	יהודיה	36		
11	שפיר	מאיר	27		

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

תוספת מס' 2

לעתון הרשמי, גליון 1222 מיום 10 בספטמבר, 1942.

1224 העתון הרשמי מס' 1222—תוספת מס' 2. 10 בספטמבר, 1942

פקודת הרופאים

מ ו ד ע ה.

נמסרת בזה מודעה כי בתוקף הסמכויות המסורות לו בסעיף 6 (1) מפקדות הרופאים יבטל הנציב העליון, לאחר תום תשעים יום מתאריך פרסום מודעה זו, את הרשיונות לעסוק ברפואה בפלשתינה (א"י) שניתנו לרופאים המוזכרים לקמן, מחמת שבעליהם לא מלאו אחרי תקנה 2 (1) מתקנות הרופאים (מסירת הודעה על הכתובת), 1936, כפי שתוקנו בתקנות הרופאים (מסירת הודעה על הכתובת), (תיקון), 1936: —

פרק ד.

עתון רשמי
מיום 12.9.36,
עמוד 129.
עתון רשמי
מיום 28.5.36,
עמוד 218.

1226 העתון הרשמי מס' 1222—תוספת מס' 2. 10 בספטמבר, 1942

שם הרופא	רשיון מס' רר.
סברדלוב, אליס	2767
טשיפרוט, אחרן יהודה	2089
אונגר, גרטרודה	971
טוגיל, הרמן	2789

בפקודת הוד מעלתו,

ג'. ס. מקסרסון

המזכיר הראשי.

10 בספטמבר, 1942.

[13.2.1947]
אונגר, גרטה
נולדה ב־15.8.1895 בבוסקוביצה, מורביה, צ'כיה (אוסטרו-הונגריה).
למדה רפואה בווינה. עלתה ב־1926. רישיון 971. תחילה היתה רופאת ילדים בעין חרוד או בית אלפא ותל יוסף. אח"כ עברה לת"א, שם עבדה בסניף קופ"ח 'הכללית' ברח' יונה הנביא. היתה ידידה קרובה של משפ' טיכו מירושלים. היתה ערירית. ב־1946, כשגודע לה שרוב משפחתה נספתה בשואה, שמה קץ לחייה. [מ.מ.] [ר' 38].

- מקור: 1. רופאיה של ארץ-ישראל, 1799-1948
מאת: פרופ' נסים לוי, יעל לוי.
2. פקודת הרופאים בעיתון הרשמי של
ממשלת המנדט

מקור: https://www.nevo.co.il/law_word/law21/PG-1222-2.pdf
ספטמבר 1942

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

מקור: מאגרי מידע ארץ ישראלים IGRA

גרטה אונגר
פלסטין מדרוך טלפון 1944

מקום:	Tel Aviv
מקום:	תל אביב
מקצוע:	Dr. Children Diseases
Full Data:	Unger, Dr. Greta - Children Diseases
Language of Record:	English

רשימת הכתובות

של

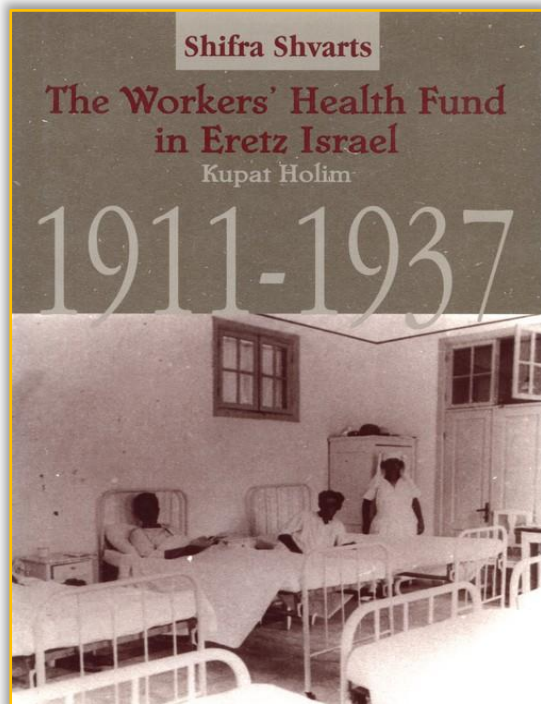
ארץ-ישראל

תל-אביב והסביבה

2202 אונגר ד"ר גרטה, רופאת ילדים 3426

תש"ז - 1946

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנו עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

גרטה רופאת ילדים שתרמה לעיצובה של המערכת הרפואית בארץ
שמה מופיע בשני הספרים: באנגלית ובעברית
מקור: <https://books.google.co.il>

קופת-חולים הכללית : עיצובה
והתפתחותה כגורם המרכזי בשירותי
הבריאות בארץ-ישראל, 1937-1911
שפרה שורץ

יצא לאור ע"י הוצאת אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, בשנת 1997.

0	5 סוככים
0	4 סוככים
0	3 סוככים
0	2 סוככים
0	1 סוככים

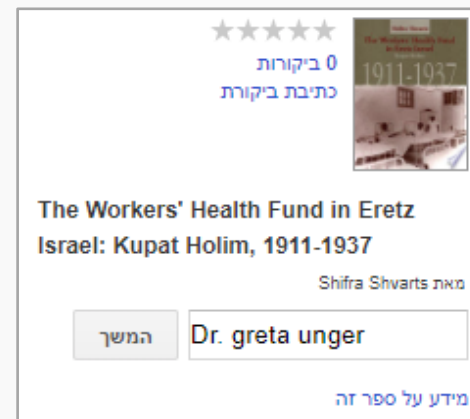

The Emek (Jezreel Valley) Hospital 203

ter 5) the hospital was turned over to Kupat Holim. The number of beds was increased to thirty-two, a special hut was added for maternity cases under the direction of Dr. Hugo Cohen, a gynecologist who had emigrated from Germany, and in April 1926 work was begun on the establishment of a pediatrics department under the direction of Dr. **Gerta Unger**. Despite expansion of the hospital, in the mid-1920s it became evident that there was a need to replace the wooden structures with stone buildings in order to meet hygienic standards becoming of a modern hospital, as well as to provide room for the much-needed labs, an x-ray institute, and so forth.

מקור: <https://books.google.co.il>

The workers health in Eretz Israel

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

דבר, יום רביעי, יוני 12, 1946
עדות לקשר הנישואין בין גרטה אונגר לרודי קליינר זעיר

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב
תיק עזכרון 362/46. בענין המנוחה ד"ר
גרטרוד צעיר (מקודם קליינר) לבית
אונגר מתל-אביב, קופת הודים של
ההסתדרות הכללית של העובדים
העברים בארץ ישראל, תל-אביב,
ע"י ב"כ ד"ר מ. זמורה, ס. רונגבליט,
ח. קרונגולד, י. בדישורה, א. אלחנני, מ.
גלס, שדרות רוטשילד 14, תל-אביב —
המבקשת.

בתוקף צו מבית המשפט המחוזי בתל-
אביב הנושא עליו את תאריך היום הזה,
הריני מזמין בזה כל אדם להתייצב בבית
המשפט הנ"ל במשך 10 ימים מיום פרסום
הודעה זו, וליתן טעם, אם יש בידו טעם
כל שהוא, מרוע לא ינתן צו המינוח את
ד"ר אלברט טיכו, הגב' שולמית קאופמן
ואת הגב' יוכבד בת רחל חרשיש למנהלו
העזבוני של המנוחה ד"ר גרטרוד צעיר
(מקודם קליינר) לבית אונגר בקשר עם
המטלטלין וזכויות ואשראי של המנוחה
הנ"ל, לזמן העדרם של היורשים, שאם
לא כן יגיש בית המשפט ליתן את הצו
הנ"ל כאמור. תל-אביב 7 יוני 1946.
(—) אליהו מני

מ"ס רשם בית משפט המחוזי תל-אביב

מקור: חברות קדישא

<https://gravez.me/>

גרטה אונגר ז"ל

בת אמיל מנחם

ת. פטירה: יח אייר תש"ו | 19/05/1946

תל אביב - נחלת יצחק

חברה קדישא תל אביב-יפו והמחוז

גוש 2א | אזור 44 | שורה 9 | מקום 5

מקור: עיתונות יהודית היסטורית

דבר, יום שני, מאי 20, 1946

בצער רב הננו מודיעים על מותה ללא
עת של הרופאה המסורה

ד"ר גרטה אונגר ז"ל בת 46

ההלויה תצא היום 20-5-46 בשעה 11:30
לפנת"צ מביה"ת הדסה ת"א לבית הקברות
בנחלת יצחק.

הנהלת קו"ח מחוז ת"א

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

גרטה אונגר

מתקת ילדים אשר היתה רק בהתהוותה, את המקצוע קנתה לה אצל אחד המומחים הגדולים בוינה פרופ' סנפלמכר. גרטה תפסה מיד את המקום הראוי לה ושמה התפרסם והלך. היא הכניסה שיטות חדשניות ולמסירותה לא היה גבול. היא רכשה את אימונם של חברים וביחוד של האמהות. כאשר גרטה אונגר גורשה ע"י קופת הילדים לעבור לתלאביב, והיה עליה לעזוב את עין-חרוד, הצטרפו כולם צער רב. בתלאביב המשיכה באיתה מסירות וכרך. השנים האחרונות היו לה שנים סכל ויסודיים נפשיים. לפני המלחמה שכלה את אחיה, סופר בתוכן, אשר נפשה היתה קשורה בנפשו. בשנות המלחמה בא אסון שני, בן אחיה אשר בא כנער לארץ התגייס למעולה מיוחדת באיזור האויב ושם מצא יחד עם רבים את מותו ללא עת. הדבאון והצער אכלו ממש את בריאותה. בשנה האחרונה בקרתי אתה יחד בתיאטרון. זמן רב לפני כן לא ראתה שום הצגה. היא היתה מאושרת שהשתחררה קצת מהאטמוספירה הקשה שבה חיתה כל הזמן, אולם התאינה על מצב בריאותי חת. והנה הופיעה הידיעה בעתון, כי גרטה איננה. בת 46 היתה במותה. גלמודה עובדה החיים ובלב כל אלה אשר הכילות הן מימי געוריה והן מעבור דתה כאן בארץ נשאר צער וכאב עמוק. יהא זכרה ברוך!

עין-חרוד ז' גבעתי

הלכה מאתנו גרטה אונגר, רופאה ילדים כמעט מהראשונות במקצוע זה בארץ. אשר לקחו עליהם לפני כעשרים שנה לטפל במיוחד במחלות ילדים. היא עלתה כחניכה החלוץ ובבואה ארצה פנתה מיד לעין-חרוד. היה זה בשנת 1919. חורנו מתמלחמה אל ספטל הליטונים באוניברסיטה היוגאית, מלאי אידיאלים והתלהבות ציונית, השתייכינו לתנועות הנוער, מי להשומר הצעיר ומי לתנועה אחרת. את גרטה חברתי באספה, שהתקיימה במבנה אקדמיקה (מסעדת הסטודנטים) הכללית בוסן החדש בוננות נגד השקוללות האנטישמיות. היא היתה תלמידה במחלקה הרפואית. נערה נאה בעלת חך, ילדות בוסקוביץ אשר בציבית. המתרחש מסביב לנו עשה עליה רושם רב והיא הצטרפה אלינו, כלומר, לאלה אשר הגו את רעיון החלוץ וההגשמה העצמית. גרטה מסרה מוכנה ומרצה להציג לתת התנועה, כאשר קבוצת חברים החליטה לעזוב את האוניברסיטה וללכת להכשרה בסביבת וינה לא יכלה גרטה לדאבנה להצטרף אלינו. טעמים רבים מנעו פזה והיא הצטרפה מאוחר, אולם היא לא עזבה את התנועה, אם כי המשיכה את לימודיה. תמיד היתה מוכנה לתרום מרצה למען הענין, היא היתה אומרת: רק אגמור את לימודי ואבוא אליכם. קשה היתה הפרדה כאשר באביב 1920 עלינו ארצה. אחרי שנים אחדות גם הלומה התגשם. ב-1926 הגיעה גרטה לארץ כרופאה ילדים מדוסל. מתה היא הלכה לעין-חרוד והתיצבה בראש

עיתונות יהודית היסטורית
Historical Jewish Press

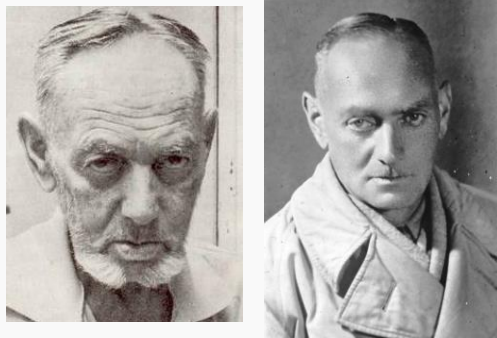
מקור: דבר, יום חמישי, יוני 20, 1946

הצילום מתוך צילום בבלוג של
Vicky Unwin
VICKY GOES TRAVELLING

"גרטה הטיעה לארץ כרופאת ילדים מצופאת. היא הלכה לעין-חרוד והתיצבה בראש מחלקת ילדים אשר היתה רק בהתהוותה. את המקצוע קנתה לה אצל אחד המומחים הגדולים בוינה פרופ' סנפלמכר. גרטה תפסה מיד את המקום הראוי לה ושמה התפרסם והלך. היא הכניסה שיטות חדשניות ולמסירותה לא היה גבול. היא רכשה את אימונם של חברים וביחוד של האמהות. כאשר גרטה אונגר גורשה ע"י קופת הילדים לעבור לתלאביב, והיה עליה לעזוב את עין-חרוד, הצטרפו כולם צער רב. בתלאביב המשיכה באיתה מסירות וכרך. השנים האחרונות היו לה שנים סכל ויסודיים נפשיים. לפני המלחמה שכלה את אחיה, סופר בתוכן, אשר נפשה היתה קשורה בנפשו. בשנות המלחמה בא אסון שני, בן אחיה אשר בא כנער לארץ התגייס למעולה מיוחדת באיזור האויב ושם מצא יחד עם רבים את מותו ללא עת. הדבאון והצער אכלו ממש את בריאותה. בשנה האחרונה בקרתי אתה יחד בתיאטרון. זמן רב לפני כן לא ראתה שום הצגה. היא היתה מאושרת שהשתחררה קצת מהאטמוספירה הקשה שבה חיתה כל הזמן, אולם התאינה על מצב בריאותי חת. והנה הופיעה הידיעה בעתון, כי גרטה איננה. בת 46 היתה במותה. גלמודה עובדה החיים ובלב כל אלה אשר הכילות הן מימי געוריה והן מעבור דתה כאן בארץ נשאר צער וכאב עמוק. יהא זכרה ברוך!"

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנו עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

קטע מתוך המאמר- "מסיביר ועד לירוחם: סיפור גדול על אמנון זעיר".

מאת: נדב מן, פורסם: 10.02.12

מקור: ynet

פרק עלום בחייו של רודי קליינר (אמנון זעיר) הוא סיפור משפחתו שלו. אפילו בגן שמואל לא ידעו שנישא עוד לפני עלייתו לארץ, לגרטרודה אונגר, עת למדה רפואה בברנו, צ'כיה. בשנת 1923 עלתה לארץ והייתה רופאה בעמק הירדן, ולאחר מכן הרופאה הראשונה בבית החולים בעין חרוד.

לרודי וגרטרודה נולד ילד, פטר שמו. ילדותו הייתה אצל הוריה של גרטרודה בצ'כיה. בשנת 1939, כאשר יצא רודי לשליחות עלומה באירופה, הוא מביא עמו ארצה את הבן פטר שמתחיל ללמוד בטכניון, אבל לא לזמן רב. הוא מתנדב לשרת בפלוגה השישית של הבאפ"ס בצבא הבריטי.

ביום 13.6.1942 מקבלת אמו, גרטרודה, מברק: "רב"ט פטר האס מ.א. 15500 חייל בקומנדו הבריטי במחלקה הגרמנית, נעדר בקרב במדבר המערבי". יותר מאוחר סיפר חברו ומפקדו של פטר, ישראל כרמי, את הפרטים שנודעו מחייל שניצל מאותו קרב:

"מחלקת קומנדו בפיקודו של פטר יצאה לפעולה התקפית על שדה תעופה גרמני. הייתה עמם משאית בה חצי טון חמר נפץ. הם התקדמו עד לפתח המחנה ונעצרו לביקורת ליד השומר בשער. גרמני עריק שחבר למחלקה הגרמנית, ירד מן הרכב 'כדי להסדיר את הניירות'. מיד לאחר מכן תקף המשמר הגרמני את אנשי המחלקה של פטר. כאשר הבינו שנבגדו. פתחו באש על המשמר הגרמני. פטר הטיל רימון לתוך משאית הנפץ. בפיצוץ נפגע בניין המפקדה הגרמני, חיילים גרמנים רבים ולוחמי המחלקה של פטר".

רודי סיפר שדעתה של גרטרודה נטרפה עליה והיא שמה קץ לחייה בעקבות האובדן.

"כִּי מֵיָדֵי דְבָרֵי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

מתוך ספרה של תמר פינק ריינר בת גן שמואל

סיפורה של שרה אמה של תמר, על רודי

מקור: תום השתיקה: פרקי זכרונות, תשע"ב 2012

בן השיח בפרדס, אמנון זעיר (רודי)

עמ' 273

ושם [בפרדס, בג"ש] היה קריר, שנינו היינו אחרי קדחת והיינו חלשים [...] לשכב פה באוהלים זה היה קשה מאד. פעם הייתי למטה [בפרדס] עם **רודי**, ודיברנו על כל מיני דברים, הוא אמר לי: "את יודעת, אני חושב שאני אף פעם לא אוכל להתחתן". אני אומרת: "מדוע, **רודי**?" הוא אומר: "כי אני חושב, שאם שני אנשים הולכים לקשור את החיים, אחד צריך לדעת בדיוק מה שבתוך השני, מה שמתרוצץ במוחו, מה הוא חושב". ואני, כבר אז, למרות שהייתי נאיבית, אמרתי: "**רודי**, זה לא טוב. אפילו ששני אנשים אוהבים אחד את השני – יש דברים, שהם מוסתרים, וכדאי שהאחד לא יידע על השני". הוא אומר: "לא, אני לא מסכים לזה. לא שאני לא מסכים, אני לא אוכל". ואני אף פעם לא אשכח את השיחה הזו.

רודי (שם רשמי: **אמנון זעיר**), מוותיקי הוותיקים, היה דווקא יקה. הוא היה הנזיר הציוני האולטימטיבי. סיפורה של שרה הוא סיפור לפעוטות לעומת עלילותיו. למרות דבריו הפסקניים, הוא כן התחתן. אבל איש לא ידע שאשתו היא אשתו. משנולד להם בן איש לא ידע שזה בנו, כולל הבן עצמו. אבל שרה כנראה העריצה אותו, אם כי העזה לחלוק על דעותיו הקיצוניות.

עמ' 250

לימים, **רודי**, **אמנון זעיר קליינברג**, סיפר שפטר היה בנו מנשואיו עם ד"ר גרטרוד אונגר רופאת הילדים הראשונה בעמק בקיבוץ בית אלפא ובבית החולים בעין חרוד. "זה היה סוד שלי ושל אישתי." (מקור: "וינה גן שמואל" 1980, הוקלט ונערך ע"י דליה אמוץ-ויסליב, 1972, עמ' 60)

"כִּי מֵדִי דְבָרֵי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

מקור: מאגרי מידע ארץ ישראלים IGRA

Amnon Zair

אמנון זעיר

Date of Record:	1949-Feb-10
Locality:	Gan Shemu'el
Locality (Hebrew):	גן שמואל
Political Party (Hebrew):	רשימת מפלגת הפועלים המאוחדת
Language of Record:	Hebrew

This record comes from the **Davar Newspaper** (עיתון דבר), part of the **Histadrut Candidates 1949** (מועמדים להסתדרות 1949) database, page 1, number 412 on party list, IGRA number 912. The original records are from **Historical Jewish Press** (עתונות יהודית הסטורית), This record was added to this search engine on **25 October 2012**. More information can be found at [this link](#).

Share

Print

Close

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

רשימת החברים.

גן - שמואל

מס.	שם המשפחה	השם הפרטי	שנת הלידה	שנת העלייה
1.	אורבך	שמחה	1909	1929
2.	אסינגר	בנימין	1905	1929
3.	אלוני	מרדכי	1903	1921
4.	בוים	עצמ	1907	1929
5.	בראון	יעקב	1906	1929
6.	ברונשטיין	שלמה	1907	1929
7.	בדש	ביאורג	1911	1936
8.	בכור	אבי	1909	1936
9.	גלובסקי	משה	1909	1930
10.	גלצנסקי	בנימין	1908	1929
11.	גרביה	הלל	1909	1932
12.	גרין	דאב	1910	1938
13.	גרין	יהואל	1904	1926
14.	גרין	בנימין	1907	1930
15.	דויטש	יונה	1907	1936
16.	הוכשטיין	שלום	1906	1929
17.	הניג	יהושע	1902	1920
18.	ויסמן	שלום	1912	1936
19.	דינברג	יהושע	1899	1920
20.	זעיר	אמנון	1898	1920

20. זעיר אמנון 1898 1920

24.	לב	אדוארד	1869	1932
25.	לנדסמן	זאב	1911	1935
26.	לנדסמן	יונה	1916	1939
27.	לנדסמן	חיים	1912	1938
28.	לדר	יצחק	1909	1936
29.	מינדר	יוסף	1901	1923
30.	מנדל	אבי	1912	1935
31.	מרמלשטיין	דוד	1910	1935
32.	מרקוביץ	יעקב	1913	1935
33.	סולניק	יעקב	1907	1929
34.	סימון	יוחנן	1906	1936
35.	פיגלוביץ	בנימין	1907	1929
36.	פישמן	יעקב	1908	1931
37.	פלדסניקוב	משה	1908	1929
38.	פלפן	שמחה	1910	1931
39.	פרנק	מרדכי	1904	1925

רשימת החברים בגן שמואל בשנת 1920

מקור: מאגרי מידע ארץ ישראלים IGRA

Amnon Zair

אמנון זעיר

Birth Year: 1898
Locality: [Gan Shemu'el](#)
Locality (Hebrew): [גן שמואל](#)
Date of Immigration: 1920
Language of Record: Hebrew
Year of the Record: 1940
Category (Hebrew): חברים

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

ואם אומר להרף-עין :
נא השתהה ! נפלא אתה !
תוכל אסרני בנחישתיים,
אזי ארד אל בור-דומה !

רודי, אכן נפרדים אנו ממך, נפרד אתה מאתנו. השלמת את מעגל החיים וביצעת את המשימה. חזרת, אך הפעם לא אלינו. עתירי מעש ושלמים היו חייך. הצנעת לכת, צעדת מחוץ לברק של אורות הבמה, וכך גם סיימת – כאיש השורה. אך רבות הן אבני הדרך אשר בנתיבי הארץ הזאת, שעליהן חרוט שמך. לפני מספר ימים בלבד חזרת מביקור באחת מתחנות הדרך שלך, ממפעלי ים המלח. כמה התרגשת ומה מאושר היית, כשזכית לראות את המקום הזה בשיגשוגו, כאילו חשת בלבך, שזה עתה נתת מבט מסיים על פעלך, ואמרת: די ! – והנה סיימת את פעלך, שבע שנים ושבע עמל, תהא מנוחתך עדין.

שמו של רודי הפך לשם דבר בקרב בוני הארץ ומגיניה ואגדות רבות עוד תסופרנה עליו. נפרדנו ממנו וקשה להתרגל למחשבה, שמעתה ידובר רק על רודי, שזה רק תמול שלשום עוד דיברנו עמו, וזה חמישים שנה ויותר הרבינו שיג ושיח.

שלושה יסודות איפיינו את הסגן הצעיר בצבא האוסטרי אשר עשה את דרכו מן השבי הרוסי, דרך ערבות רחבות ידיים אל יחידתו בצבא האוסטרי : נאמנות, אמונה ואופטימיות.

1. נאמנות ללא סייג לתפקידו, למפקדיו ולפקודיו.
2. אמונה בלתי מעורערת בערכים האנושיים ובטוב שבאדם, אהבה לעמו ואמונה בעתידו, שזה אך חדרה להכרתו במיפגש עם יהודים בסערות המהפכה הרוסית.
3. אופטימיות שיש בכוחו של האדם ליצור עולם טוב יותר, עולם ללא נשק. לא עוד מלחמות ! זו היתה סיסמתם של ההמונים בגמר המלחמה. שוב לא יאחזו בנשק ! זו היתה שבועתו של רודי.

אך עם בואו ארצה נאלץ להפר את שבועתו. חיינו של רודי היו קודש להגנת הארץ. אך יתר תכונותיו עמדו לו בפעלו בארץ והוליתוהו דרך בניין כבישים אל הקיבוץ, מיחידות ההגנה למטה צבאות הברית, למטה של צבא ההגנה לישראל, לסדום, לייסוד חבל לכיש ותל-ירוחם. אולם אפשר לומר, כי כל התפקידים שמילא במשך חיינו הארוכים היו בחזקת הטייות מן הדרך שהיתווה לעצמו, ממשאת נפשו, לבנות חברה יותר טובה, חברה חדשה וערכית על אדמת המולדת, שיסודה – הקיבוץ. ואם כל יתר התפקידים היו מעין אפיזודות שחזמן גרמן, הרי הבית שלו היה ונשאר תמיד – גן-שמואל. רודי וגן-שמואל חד הם ; רודי והפרדס חד המה. אין לך דבר אשר מסמל את קשרו עם המקום ועם אדמתו יותר מאשר דברי ההקדשה אשר נשא בטכס ט"ו בשבט, חג האילנות, מדי שנה בשנה :

„לא חציר העם אשר נוטע עצים ששורשיו חודרים עמוק ואינם ניתנים לעקירה !”
רודי חזר לחיק אדמתו זו שכה אהבה, עיבדה וריווה אותה בזעתו ובדמיו.

גדם שעון, מחוג עמד, עבר זמנו, חלף לעד !
תהא נשמתו צרורה בצרור החיים ! יהא זכרו ברוך !

תאו גולן

אתר ההנצחה של קבוץ גן שמואל

אמנון רודי זעיר

14.03.1977-1.1.1897

לידה: וינה, אוסטריה

משפחה מורחבת: אח של הלי לב

מקור: ארכיון גן שמואל

מקור: Billiongraves

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

מקור: Arolsen Archives

Ghetto Theresienstadt Card File
Reference Code 11422001
Number of documents 177413
רישומי הוריה של גרטה מגטו טרזנשטט

ז'אנט ואמיל אונגר הוריה של גרטה
VICKY GOES TRAVELLING התמונות מתוך צילום בבלוג של ויקי אנווין

ÚMRTÍ — podle matričních záznamů.

U n g a r E m i l

rodná data: 20. 5. 1860 v Boskovicích

posled. bydliště: Boskovice, Příčná 86

datum a místo úmrtí: 15. 8. 1940 Brno

Zápis v matrice: obce: Brno X , 1940

řadové číslo: 122/100

Další záznamy:

ŽNO — 356

אמיל אונגר

אמיל אונגר נאסר ונרצח בברנו ב - 15.08.1940
<https://collections.arolsen-archives.org/en/search/?s=Unger%20Emil>

ÚSTŘEDNÍ KARTOTÉKA — TRANSPORTY.

R. z. 96944

Ungarova Jeaneta

Rodná data: 1.3.1867

Adresa před deportací: Boskovice, Příčná 86

1. transport	2. transport
dne: 19. III. 1942	dne: 25.4.1942
Ac	číslo: An-653
č. 477	do: Varšava

ז'אנט אונגר

<https://collections.arolsen-archives.org/en/search/people/5123672/?p=1&s=Ungerova%20jeaneta>

"כִּי מֵדֵי דְבָרֵי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

דפי עדות על שם אמיל וז'אנט אונגאר הוריה של גרטה

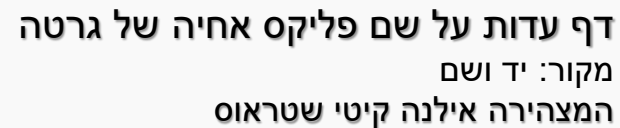
מקור: יד ושם

מצהירה: אילנה קיטי שטראוס

אמה של גרטה ואחיה פליקס נשלחו לטרזינשטט ומשם לפולין שעל אדמתה נספו

[illegible][illegible]

"כִּי מֵדִי דִבְרֵי בּוֹ זֵכֶר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

Ghetto Theresienstadt Card File

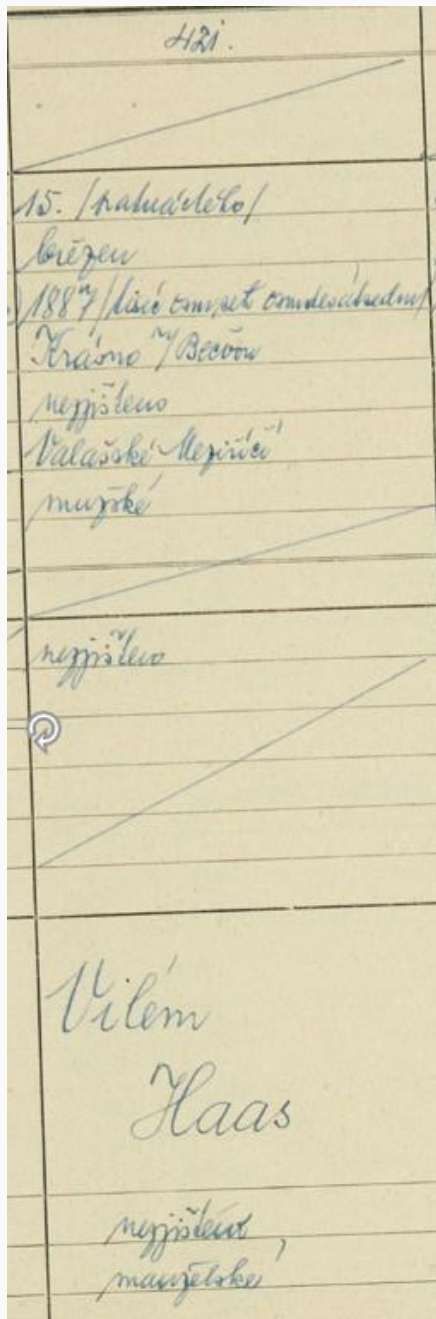
מקור: יד ושם Arolsen Archives

אחיה של גרטה נשלח לטרזינשטט ב- 19.03.1942

ונשלח לפולין ב- 25.04.1942

[illegible]

"כִּי מִדֵּי דְבָרֵי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

רישום לידתו של וילם האס בן יהודה יעקב האס, ברנו, 15.09.1887
מקור: Národní archiv - Židovské matriky ארכיון לאומי - רישומים יהודיים
 Moravu 1866-1947 kn 2943

"כִּי מֵדִי דִבְרֵי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

רישום נשואיו של וילם האס לבלנקה טוטיס, ברנו, שנערכו ב- 8.06.1919,
בלנקה בתם של וילהלם ופאני לבית אונגר, נולדה בבודפשט ב- 28.07.1895

מקור: Národní archiv - Židovské matriky ארכיון לאומי - רישומים יהודיים

BRNO Brno-město

1909-1924 kn 132

רישום לידתו של פטר לא נמצא בברנו. אולם הוא נרשם בבית הספר שבו למד ובאינציקלפדיה של ברנו, כבנם של וילם ובלנקה האס.

502	Haas Wilhelm J. Ingenieur, geboren in. in Brünn, Krasna a/d. B. Bezirk Wall-Meseritsch, wohnhaft Brünn, Ottgasse 7	15 9 887	1	Totis Blanka, geboren in in Brünn, Thalgarbe 28. -	28 7 895
	Eltern: M. Inda (ulgo Jakob) in. Lotti ulgo Karolina geb. Schönbeck			Eltern: Totis Wilhelm J. geb. Ungar	

502	Haas Wilhelm J. Ingenieur, geboren in. in Brünn, Krasna a/d. B. Bezirk Wall-Meseritsch, wohnhaft Brünn, Ottgasse 7	15 9 887	1	Totis Blanka, geboren in in Brünn, Thalgarbe 28. -	28 7 895
	Eltern: M. Inda (ulgo Jakob) in. Lotti ulgo Karolina geb. Schönbeck			Eltern: Totis Wilhelm J. geb. Ungar	

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

ÚSTŘEDNÍ KARTOTÉKA — TRANSPORTY.

R. č. 87.217

Haas Ing. Vilém

Rodná data: 15. 9. 1887

Adresa před deportací: BRNO *Žitkova 43*

PŘEŽIL podle knihy „TEREZÍN“

1. transport	2. transport
dne: 8 IV 1942	dne: _____
<i>Ai</i> č. 686	číslo: _____
do: _____	do: _____

I. _____

HAAS	VILEM		09/15/1887	
------	-------	--	------------	--

מקור: יד ושם, Arolsen Archives

https://collections.arolsen-archives.org/en/search/people/5038972/?p=1&s_lastName=asc

Ghetto Theresienstadt Card File
Reference Code 11422001
Number of documents 177413

ÚSTŘEDNÍ KARTOTÉKA — TRANSPORTY.

R. č. 87.161

Haasová Blanka

Rodná data: 28. 7. 1895

Adresa před deportací: BRNO 16, *Žitkova 43*

PŘEŽIL podle knihy „TEREZÍN“

1. transport	2. transport
dne: 8 IV 1942	dne: _____
<i>Ai</i> č. 687	číslo: _____
do: _____	do: _____

I. _____

HAASOVA	BLANKA		07/28/1895	
---------	--------	--	------------	--

בלנקה ווילם נשלחו לטרזינשטט ב- 8.4.1942
הם שרדו, שוחררו וחזרו לברנו

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

פטר האז (HAAS PETR) בן רודי זעיר קליינברג וגרטרוזד אונגר נולד בט' בניסן תר"ף (28.3.1920) בברנו צ'כוסלובקיה.

פטר גדל והתבגר בביתם של בלנקה ווילם האז בברנו, נשא את שמם ונרשם כבנם. בחודש ספטמבר 1939, לאחר סיום לימודיו בגימנסיה בברנו, עלה לארץ-ישראל ונתקבל כתלמיד בטכניון העברי בחיפה. תקופת לימודיו היתה קצרה.

במלחמת העולם השנייה בשלהי 1940, התנדב לצבא הבריטי והוצב לפלוגה השישית של הבאפס. במרץ 1942 צורף ליחידה מיוחדת שהוקמה באזור המדבר במצרים יחידת חבלה מיוחדת בשם "קבוצת החקירות המיוחדת" (SIG). פטר התנדב ליחידה זו עם עוד אחד-עשר צעירים ארצישראליים דוברי גרמנית ושני שבויים גרמניים שהצהירו על התנגדותם למשטרו של היטלר. במאי 1942, לאחר השלמת אימונים מרוכזים על פי שיטות הצבא הגרמני, הוזמנה היחידה להשתתף בפשיטה על שדות התעופה בעורף האויב. על אנשי היחידה הוטל להוביל כוחות פשיטה בכלי-רכב גרמניים לנווטם ולהעבירם דרך המחסומים הגרמניים. היחידה חולקה לשתיים, ופטר היה בכוח שנועד לפשוט על שדה התעופה בדרנה שליד טוברוק. בכ"ח בסיוון תש"ב (13.6.1942) לאחר מסע מייגע ולאחר שהצליח לעבור מספר מחסומים, הגיע כוח הפשיטה לקרבת שדה התעופה. במשאית הראשונה נהג אחד השבויים הגרמניים ולידו ישבו פטר ועוד צעיר מן הארצישראליים, אליהו גוטליב. מאחור, מתחת לברזנטים, הסתתרה חוליית הפשיטה, וכשהגיעה המשאית למחסום ירד השבוי הגרמני בתואנה כלשהי ונעלם. כעבור דקות אחדות הותקפה היחידה על ידי כוח משמר גרמני ומשנוכח פטר לדעת כי בכך נכשלה המשימה, גילגל רימון אל תוך ערמת התחמושת שבמשאית, המשאית התפוצצה, הרסה חלק מבניין המפקדה וגרמה לאבדות במחנה האויב. גורל הנעדרים הוברר רק כעבור חודשים רבים: רובם נהרגו או נשבו; פטר נהרג בהתפוצצות.

ישראל כרמי מפקדו וחברו של פטר, סיפר שהיה ראשון המרואיינים ליחידה המיוחדת, שהתכוננות שנדרשו לחבריה היו: כושר גופני מעולה, אומץ לב יצר הרפתקני וידיעת השפה הגרמנית. "קורפורל פטר האס אינטלקטואל אתלטי ממושקף וחסון יוצא צ'כוסלובקיה ששפת אמו גרמנית". כרמי בספרו "בדרך לוחמים" תאר את פגישתו עם הוריו של פטר (עם בלנקה ווילם) בברנו, כאשר בא לספר להם על מות הגבורה של בנם. "הוא היה מהמתנדבים הראשונים ל"באפס", בחור ישר ותמים דרך, שחיפש כל דרך שהיא להגיע למגע-קרב עם הגרמנים כדי לנקום נקמת העם מן הנאצים. הוא היה אדם חביב וחבר טוב, נכון בכל שעה להושיט עזרה לכל". שמו הונצח בספרים "בדרך לוחמים", "פרשיות נעלמות" ובאיציקלופדיה הצ'כית לזכר נרדפי ההתנגדות לנאצים.

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)